

LIETUVŲ BIULETENIS

C Nr. 3/49/ ir E Nr. 3/46/
1949 m. balandžio mėn. 27 d.

JAV KONGRESAS IR LIETUVOS
B Y L A

JAV Kongrese pareiškimams teisingai vasario 16-sios proga įvertinti atmintina, kad tokie iškilmingom progom daromi pareiškimai žymia dalin yra taktinis atsiliepinimas į rinkimų pagedavimus bei nuotakas. Dėl to juose gausiam kiltuazinių frazių ir šiltų sentimentų nei realaus pasaulietinio turinio.

Bet ir politinė ju r e i k š m ē anaiptel nepaneigti. Vasario 16-sios proga kongresmenai iš nauje priminė Lietuvos okupacijos nusikaltimą, pavaizdavo krašte ir tautos tikėjimą, iškelė karžygišką lietuvių tautos rezistenciją. Tas jų žodis pasiekė ne vien jų kolegas Kongrese, bet / per Congression Record/ ir platesnius politinius sluoksnius ir spaudą ir per ją Amerikos visuomenę, kurią stačiai šokiruoja, pav. daugelis kongresmenų pabrėžtinai pateikti brutalaus bažnyčios persekiojimo pavyzdžiai. Tulas kongresmenas nevenge prisipažinti buvęs įkvieptas savo bendradarbiavime su Amerikos lietuviais: gyvo atgarsio kongrese susilaukė ir politiška ižvalga mūsų konsulų p. Budrio ir p. Daužvardžio pareiškimai. Tokiu būdu Amerikos lietuviai mūsų Tėvynės bylai tolydžio palaikia ir platesnę JAV visuomenę, ir atst. Martin Žodžiai net viso pasaulio opiniją. Tai didžiulis kapitalas L i e t u v e s b y l e s a t e i č i a i.

Tiesiogine, aktualiąją politinę reikšmę bando išigirti, šio mečius kongresmenų pareiškimus, pav. su pernykščiais. Ir pernai girdėjo nuoširdžių, tiesiog jaudinančių sentimentų. Bet šiemet jau nuklausėm ir realesnių motyvų. Daugiau nei vienas kongresmenas isakniai pabrėžė, jog Lietuvos aneksijos nepripažinti nebepakanka, jog jau labai ir labai laikas daryti ką nors daugiau. Kongrese kalbos duoda jau nebevien užjuojantą kankinamai Lietuvai, bet ir gražiai pažengusį realistinį suvokimą, kad ilgiau tokių padėti Rytų Europoj vargiai begalin pakęsti be katastrofinio povejiaus pačiai Amerikai ir visam laisvajam

Sw. 19 15

pasauliui.

Už tą džiugiai pažengusio suvokimo jėgiais, priemonių pasirinkimas dar tebebręsta. Atst. Fento kalba apie "taikias priemones" tautų laisvei užtikrinti, o Lane atreido tikis, kad "spaudimas iš vidaus ir iš oro" atlaides sovietinės diktatūros varžtus pavergtom tautom. Atst. Gerskis lidle pateikti sovietam konkrečius reikalavimus, atst. Keating reikalauja patikrinti sovietų genocidinių nusikaltimų faktus. Kiti atstovai mini "kokį nors" būdą Lietuvos ir kitų pavęgtų tautų laisvei grąžinti...

Ji, tą būdą, apšyps geležinė tarptautinės raidės legika, kaip ji lėmė telydinį kongresu nustatytą kitėjimą. Šiuo metu gi galima tarti, kad visuotinio sprendimo metu atėjus, JAV Kongresui Lietuvos bylos duomenys bus siūkus o Amerikos lietuviams teks dvigube nuopelno garbė: jie bus neįskaičiuojamai pasitaravę ir save tėvų žemės laisvei, ir Amerikai, kurios politikam jie sumaniai padeda laiku sūvokti didįjį pavojų. Netuščiai tals kongresmenas juos kvalifikavo kaip šauniausius JAV piliečius.

JAV KONGRESO NARIŲ PAREIŠKIMAI V A S A R I O 1 6 D. P R O G A.

I. KALBOS JAV SENATE

MASSACHUSETTS senatorius Henry Cobet Lodge ir, respublikonas Senate užsienio reikalų komisijos narys, 1949 metais vasario 17 dieną Senate pasakė šią kalbą:

"Pens Firmininkę, lygiai prieš metus aš kalbėjau Senate Lietuvos nepriklausomybės 30 metų progą. Tada aš su giliu liūdesiu prisiminiau nelaimingusius įvykius, tą tautą privedusius prie visiškai pranykimo anapus nepajudinamos geležinės uždangės. Aš pareiškiau tvirtą viltį, kad jau neperteliansiai teji diena, kad lietuvių tautai užtekės palaiminga laisvės saulė. Aš taip pat pareiškiau save susirūpinimą, kad Jungtinės Valstybės atreido užsimerkiančios padėčiai, vyraujančioje teje nelaimingoje šaleleje.

Praėję metai, ir vakar buvo trisdešimt pirmosios metinės nuo lietuvių tautos nepriklausomybės paskelbimo Vilniuje 1918 metais vasario 16 dieną. Ir vis dar maža tėra pagrinda džiaugtis ir švęsti. Musų taurieji lietuvių kilmės amerikiečiai, kurių daugis kovoje II-me pasaulio kare dėl asmens vertybės ir laisvės išlaikymo,

visiška pagrindai gali laukti iš JAV vyriausybės paramos ir padėjimams. Jie žino, kad Lietuvoje vyras ir moterims atimtos pilietinės teisės, spaudos, kalbos ir susirinkimo laisvė, teisė pareikšti save valią laisvuose rinkimuose ir teisė garbinti Dievą pagal savo religinius įsitikinimus. Jie geriau nei aš gali papasakoti jums apie masines deportacijas, suėmimus, greitus pasmerkimus ir teroro viešpatavimą.

VLIKO LIUDIJIMAS

Mes šiame krašte teisingai kartu su kitomis darbais tautomis pasmerkiame traginingą kardinalo Mindszenty bylą. Bet ar mums ateina į galvą, kad Lietuvoje sistemingai persekiojami vedėvaują bažnyčios dignitariai kartu su jų pagalbiniais ir tikinčiaisiais? Aš prašau, kad viešais balsais būtų nutarta išspausdinti /Kongrese Darbuose/, kaip mane pastabų dalį, šį Vyriausiejo Lietuvos Išlaisvinimo Komitete, paimtą iš jo kreipimesi į Jungtines Tautas 1947 metais spalio 16 dieną, kuriame aprašoma, kaip elgiamasi su dvasiniais sovietų vergijoje.

/Niekam nesipriešinant, šis pareiškimas įskaita atspausdinti Kongrese Darbuose/.

Suėmimų banga ypatingai palietė dvasininkus. 1946 metais vasario 19 dieną Berisevičius, Telšių vyskupas, buvo suimtas ir deportuotas. Tuo pačiu metu buvo deportuotas Kaišėdorių vyskupas T. Matulionis; jis anksčiau 12 metų /1920-1932/ buvo išsėdėjęs sovietų kalėjime, o gestape jį buvo grąsinę pasėdinti į koncentracijos stovyklą. Paskutiniai pranešimai atkakliai skelbia apie Vilniaus arkivyskupą M. Rėšalio suėmimą ir deportavimą. Tėkiu būdu dabar visame krašte tėra likęs vienas vyskupas. Buvo suimti ir artimiausi vyskupų pagalbininkai: pralėtai Labukas, Pukys ir Olšauskas ir kiti. Sudaryti vaizdai apie dvasininkų suėmimų apimtį pakaks paminėti suėmimus vien Kaune. Ten yra 12 bažnyčių. Ligi 1947 metų pradžios buvo deportuoti šie Kaune katalikų kunigai: kan. V. Melėška, Karmelitų parapijos klebonas; kun. Fabijaškas ir kun. Budrys iš Priskelimo parapijos; Sleziečių tėvai M. Gustas ir Brenius Paikštys iš Jgules bažnyčios; kunigų seminarijos prekerteriai kan. Rauda ir kun. Kuzmaickas; S. Bilionas SJ iš Jezuitų bažnyčios. Šv. Antono bažnyčios kun. Zelvyš paspėjo pasislepti. Provincijoje buvo suimti šie

Kunigai: Janulaitis, Adomaitis, Ylius, Jonas Grigaitis, Šauklys, Mielašys, Šliumpa, Vaišnara, Nagulevičius, Gutarevičius, Krikštas Gaižutis, Čimelis; Pranciškenų tėvai: Cepulis, Pusedziūnas, Kadrejaistis ir kiti, - iš viso apie 70 kunigų. Apie 150 kunigų nue persekiojimo pasislėpė.

Iš šalies žiūrėti nepakenka

Šie ir kiti pranešti neįtikime brutalumo aktai taip perspėja, jog visa /i/ Baltijos kraštų prijungimą, stebėjimas iš šalies ir atsisakymas nepateisinamų Lietuvos bei kitų Baltijos kraštų prijungimą atrede visiškai nepakenkamas. Naa atrede, kad mes turime daryti daug daugelį. Mes privalom išnaudoti visas galimas ir mūsų turimas priemones padėti tai narsiai mažai tautai užimti jai priklausomą vietą tarp laisvų ir taiką branginančių pasaulio tautų.

Tatai pareikaloms drąsos, kantrybės ir išminties. visiemis amerikiečiams, kuriuos draugystės ar šeimos ryšiai sieja su lietuvių tauta, leiskite man pareikšti gilią viltį, kad bus rastas būdas gražinti šitai tautai jos užsiterautą laisvę ir gerovę. Tėbūnė Lietuvos nepriklausomybės diena tikrė užaugsmė šventė!

Tuaj po senatoriaus Ledge kalbėje Senate daugumos lyderis Illinois, senatorius Scott W. Lucas /demokratas/: "Pone Pirmaininke, aš noriu priminti Senatui, kad vakar vasaris 16 dieną, trisdešimt vienu metų sukaktis nuo tos dienos, kada buvo paskelbta vienos iš laisvę branginančių tautų - Lietuvos - nepriklausomybė.

Mūsų šali ir Lietuvą sieja bendri laisvės ir idealo ryšiai. Daug tūkstančių metų šuniausių piliečių yra kilę iš lietuvių, stvykusių į JAV iš savo senesios tėvynės prie Baltijos.

Isvirių mūsų krašte dalių miestuose lietuvių kilmės amerikiečiai buvo susirinkę pietų ir maziųjų mitingų atšvęsti Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Kadangi Lietuva nuo 1940 metų birželio mėnesio yra sovietų armijos okupuota, žmonės tenai negali dalyvauti viešose demonstracijose. Už juos turi švęsti jų draugai ir sąjungininkai laimingesniuose kraštuose.

Mūsų vyriausybė yra atsisakiusi pripažinti Lietuvos užkariavimą, įvykdytą Rusijos giakluetųjų pajėgų. Tokie užkariavime mes niekad nepripažinsim teisėtą. mūsų diplomatiniai atstovai yra pakartotinai prieš tai protestavę sovietų vyriausybei.

Amerikiečių tauta yra įsitikinusi, kad visa pasaulio

civilizacija remiasi proto, teisingumo ir įstatymų vy-
ravimu. Didelės tautos sprespaua mažai tautai griauna
pačius tarptautinių sąstykų pagrindus.

Sovietų okupacijos metu lietuvių tauta nemetė kovos
savo netekoms teisėms atgauti. Šintai kovos dėl lais-
vės vadų deportuoti į Sibirą. Kiti suimti ir sunaikinti.
Daugis išsiųsti į Rusijos kalėjimus, nes nesilenkė rau-
denišiems valdovams.

Lietuvių tautai priklausė mūsų užuojautos ir draugiš-
kume jausmai. Asam tikri, kad jų narsi kova bus atlygia-
ta. Žinoma, kad laisvės jėgos ilgeme žmonijos žygy visa-
da nugalė tikėjimies ir terore galybę".

Merilande senatorius Herbert C. Coner, demokratas:
"Pate Piraiminke, aš prašau vieningai sutikti, kad
"Congressional Record" būtų paskelbtas pareiškimas, mane
parangtas Lietuvos Respublikos įkūrimo trisdešimt vie-
nų metų įkūrimo proga".

/Niekam nesipriešinant šis pareiškimas įsakyta iš-
spaudinti /Record/.

"Visi lietuviško gimime ar kilmes patrietai visame
pasauly užsitarnauja, kad šies trisdešimt vienų metų
Lietuvos Respublikos sukakties proga Jungtinių Valsty-
bių tauta juos iš širdies pasveikintų. Mūsų pačių di-
džiąją dalį sukūrė mūsų kelepinių bečių pasiryžimas iš-
sivaduoti nuo sprespaudes ir susikurti Tėvyne, kur vy-
rautų laisvė. Tam save širdies treškimui realizuoti mū-
sų bečiai buvo pasiryžę kovėti ir, jei reikės, mirti.

Kam ryžesi ir dėl ke kenteje mūsų bečiai, tam ryže-
si ir šauni lietuvių tauta ir dėl te kenteje ne kelis
metus, bet šimtmečius. Ji išgėrė ligi dugno nevilties,
kančių taurę, kokies amerikiečių tauta nėra nė ragavusi
ir Dieve duok, niekad neragsus.

Tačiau šiandieninių tamsybių glūdumeje kiekvienas
lietuvis ar lietuviškes kilmes žmogus gali didžiudema-
sis prisiminti Lietuvos diabybę viduriniais amžiais, kada
jie, XIV ir XV amžiuje vytaute valdoma, buvo pirmuonjan-
ti visos europas valstybė. Jie taip pat gali gvestis
didingais laimejimais kartės, gyvenusios po pirmoje pa-
saulinio kare ir 1918 metų vasarie 16 diena paskelbus
laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Lietuvos subrendimas iradytas

Nė viena pasaulio tauta niekad nėra taip įtikinamai
įredžiusi savo sugebėjime sėkmingai valdytis, kaip Lie-

tavių tauta prieš trisdešimt vienus metus atgavusi savę laisvę. Jiems tai pasisekė, nors daug nuaikejo pirmasis pasaulinis karas, o carų laikais ištisų kartų būvy buvo plėšiami krašte ištekliai. Prieš tai kelis šimtmečius beveik neturėję progos mokytį bei praktikuoti valdymo meno, lietuviai per trumpą laiką tarp abiejų pasaulinių karų vis dėl to sugebėjo jauną respubliką pas tatyti kaip stabilią ir šviesų tautų bendruomenės narį.

Nė vienas lietuvis ar jų draugas neturi pagrindo save kaltinti, kad prasidėjus antrajam pasauliniam karui Lietuva neteko laisvės. Pirmiausia rudų gaujų užplūsta ir nusiaubta, po to hitlerinų nacių užpulta ir nusiaubta, paversta naujos administracijos Ostlande arities dalimi ir kietai valdyta trejus metus, nelaimingoji lietuvių tauta ir kitos Baltijos tautos, susilaikė dar nykėnės klaukumos 1944 m., kada įsiai lyg potvynio banga dar sykį siabtelėjo visą šluodama per jų mieląją tėvynę.

Nercikia minebi tų valstybių baisybių, kurias Lietuva išgyveno prie komunistų ir nacių. Pakaks pasakyti, kad budeliams niekad neteko aukų, darbo stovykles gyventojus rijo nepasotinamai, o Sibire platybės tapy klaukiu kelėjimu žintams tukstančių išsiųstų mirti ar kęsti skurdą, kur kas baisesnį nei mirtis.

Su džiaugsmu 1920 m. susitikusi Maskvos sutartį, lietuvių tauta nugarizde nevilnia, kai toji sutartis buvo taip akiplēšiška ir pilautinai sulaužyta. Tęj atmintinėj 1920 m. sutarty Maskva sutiko be jokių rezervų pripažinti Lietuvos nepriklausomybę ir visiems laikams atsisžadeti visų suverenumo teisių, kada nors turėtų Lietuvos atžvilgiu.

Siandien, kad Rusijos ir pavergta ir paversta XIV šov. Sąjungos respublika, Lietuva gali bent guostis, kad didžieji rusų tauta atsisake nuscakiai pripažinti neteisėtą Rusijos aktą - Lietuvos nepriklausomybės sunaikinimą. mūsų vyriausybė nėra pripažinusi Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių įjungimo į šov. Sąjungą ir tebeprapažįsta diplomatinis tų kraštų atstovus Jungt. valstybėse, Amerikos pozicija išakmiai pareiškė valstybės sekretoriaus parvagas ajes p. Sumner elles, kuris tarė, kad Jungtinių valstybių tauta priešinga plėškiniams veiksmams vistiek kas juos būtų pad rėš. lygiai kaip ji priešinga bet kokiam kišimuisi kad ir kažkaip gelingos valstybės į vidaus reikalus bet kuries kitos

valstybės, nors ši būtų ir labai silpna.

Tai, ką oficialus šis kraštas atstovavo p sakė 1940 metais, tebėra tikra ir šiandien. Galima būti tikriems kad teks bus mūsų šalis ne principas ligi to meto, kada dievas duos atgauti savo branginamą nepriklausomybę kaip Jungtinių Valstybių tauta užjautė Lietuvą jos spaudime metu, kaip ji tą auširdžiu dėmesiu atbėjo puikią jos savarankaus gyvenimo pažangą, taip šiandien visi geros valios žmonės Amerikoje giliai užjaušia kančias, kenčiamas Lietuvoje ir Azijos Rusijoje, kur ištremta daug tūkstančių lietuvių.

Kartu su šia nelaiminga tauta mes meldžiam Aukščiausiąjį Dievą, kad suaki skausme ir vergijose našta, užkibta ant jos pečių, neperteliamosioje ateity būtų nuimta, idant galėtume pasveikinti Lietuvą kaip laisvą pasaulio tautą ir padėti rimtai, dievobaimingai tautai atgimti.

Manoji marilinės valstybės daug skelbinga saviesiems lietuvių gimimo ir kilmės gyventojams už jų darbštumą ir sugebėjimus. Mes kartu su jais pėsnelėjame nurandomą Lietuvos laisvės dvasią, nita laikinai ištremtą iš jų Tėvynės. Kartu su jais mes tikime ir laukiame tos dienos, kada Lietuvos nepriklausomybė vėl taps tikrove ir kada vasario 16-ji, Lietuvos Respublikos diena, sušvis skaidriai žibintu, - džiungiu simboliu visam pasauliui, skelbiančiu, kad jeigu tauta bet kuria kaina pasiryžta šesutikti vien su visiška laisve ir nepriklausomybe, teisingai ir kilus dievas neatsakys jai tų kilnių jos troškimų įsikūnijime.

II. KALBOS JAV ATSTOVŲ RINKOSES

Atst. Joseph W. Martin, respublikonas /Massachusetts mažumos lyderis:

"Pene firminiškai, lygiai prieš trisdešimt vienus metus šaunioji lietuvių tauta priėmė Vilniauje savo nepriklausomybės Deklaraciją.

Lietuvių kilmės amerikiečiai šiandien mini tą sukaštį. Jie dėkoja savo naujai Tėvynei už nepripažinimą Lietuvos ir jos abiejų mažųjų baltiškųjų kaimynų - Latvijos ir Estijos prijungimo prie Sovietų Sąjungos.

Savo ruožtu amerikiečiai, kurios rasinės kilmės jie bebūtų, - visi amerikiečiai, brangina laisvę ir

gerbia laisvų žmonių vertybę ir nepriklausomybę, gali
džiaugtis, kad karūgiški tų mažų Baltijos valstybių
vyrai ir moterys visais galimais būdais priešinosi pri-
spaudeiui.

Didžioji tamsa nebūna amžina

Marsieji lietuvių tauta ryžtingai taria, kad ji ne-
bus pavergta. Ji pasiryžusi vėl tapti laisva. Kol jeje
liepsnėja laisvės dvasia, ji nebūna užkariauta.

Didžioji tamsa, nusileidusi anapus klaidiosios gele-
žinės uždangos, nebūna amžina. Tragingas diktatūros pa-
miatų tautų likimas telydžio kelis iš miego visą pasaulį.

Komunizmas teįmane valdyti kruvinais tyronijos gink-
lais. Jis grumiasi su laisvųjų žmonių troškimais. Jis-
kelias į žmonių pavergimą, iš kurio atgal nebegrįšta-
ma.

Tie, kurie kaip lietuviai ir kitos Baltijos tautos
priešinosi bedi vienio pasaulinio komunizmo veržimuisi,
kovoja gerą tų žmonių laisvės kovą. Teji laisvė vi-
siems tebūna užtikrinta, kai Lietuva ir visos taurios
šalys, dabar Kremliaus valdomos, atgaus visas savo tei-
ses ir privilegijas laisvųjų tautų šeimose.

Rezistencija vykdo tautos valią

Illincis atst. Delf J. Sabath, demokratas:

"Kone pirmininke, šiandien trisdešimt pirmoji me-
tinė sukaktis Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo,
įvykusio Vilniuje 1918 metais vasario 16 dieną. Lietu-
vių kilmės amerikiečiai šią dieną švenčia visose Jung-
tinėse valtybėse, reaguojant tinkamas ceremonijas padė-
koti šiai didžiai šaliai, kad ji nepripažino Lietuvos
ir abiejų jos gerų šitiškųjų kaimynų, Latvijos ir Est-
tijos, prijungimo prie sov. sąjungos. Šiandien Lietuva
yra geležinės uždangos atskirta ir jos žmonės miršta
už savo tikėjimą, dievą ir laisvę. Karūgiška rezis-
tencija vykdo tautos valią, ginklu kovodama su prispau-
deju ir jo pavergime kėslais.

Išvegdama atgal, aš prisimenu, kad 1925 metais ke-
ve 17 dieną aš atstovų Rumose buvau pasiūlyęs šią re-
zoliuciją:

Jungtinis atstovų rūmų nutarimas Nr. 289

Nutarimas, reikalaujantis, kad Jungtinių Valstybių vy-
riausybė pripažintų Lietuvos Respubliką.

Kadangi Lietuvos Taryba atstovaujanti visiems to krašte gyventojams, 1918 m. Vasario 16 d. vieningai pranešti Rusijos, Vokietijos ir kitoms valstyboms šį pareiškimą:

"Lietuvos Taryba, kaip vienintelė Lietuvių tautos atstovybė, romėnes pripažintąją tautą apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijoje, nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatant nepriklausomą demokratiniomis pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi ir tą valstybę atskiriant nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis; ir

Kadangi Lietuvos Respublikos daugiau negu 4 metus išliko pastovų ryšium; ir

Kadangi Lietuvos geografinė padėtis laideja netik jos išlikimą, bet ir jos suklestėjimą ir stiprėjimą tarptautinėje valstybių; ir

Kadangi šiame krašte yra 1 milijonas lietuviško krauje žmonių, kurie pastarajam kare nepriligtam pasiūventinam laisvės ir nepriklausomybės reikalui padėjo Jungtinių Valstybių vyriausybei; ir

Kadangi Anglija, Prancūzija, Italija ir Lenkija pripažina Lietuvos Respubliką de facto; ir

Kadangi Čekoslovakija, Olandija, Danija, Švedija, Norvegija, Suomija, Estija, Vokietija, Rusija, Argentina ir Meksika pripažina Lietuvos Respubliką de jure;

Dėl to tebūnie nutarta ir tt..

Kad Jungtinių Valstybių Vyriausybė pripažintų Lietuvos respubliką.

Man tikrai malonu, kad netrukus po to Jungtinės Valstybės pripažins Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, Lietuvos, kurios gyventojai parodė pasauliui sugebą ir išsitarnaują savarankiškai valdytis.

Reikia ne sakyti, kai aš apgailestauju, kad šio metu Lietuvių tautai paneigta laisvė, kurios aš asmeniškai reikavau ir kurią aš skelbiau.

✓ Su didele viltin karštai meldžiuos, kad nepertoliausioje ateity Lietuva vėl būtų atvaduota kartu su kitomis nelaimingomis Europos tautomis."

JAV Jėgose išsirikiuęs Lietuvai padėti

Indijans astr. Ray J. Madžan, demokratas;

"Pone pirmininke, Lietuvių visoj Amerikej šiandie su nuoširdžiu dekingumu prisimena, kad Jungtinės Valstybės nepripažįsta rusiškoje lietuvių tautos pasisavinimo.

Lietuvių tauta šimtmečiais kovojo dėl nepriklausomybės ir savarankaus valdymo, - dėl pilietinių laisvių ir/ tikėjimo laisvės. Ši kova nesilisus visų laisvių lietuvių širdyse ir mintyse, kad ir koks galingas ir didelis yra prispaudėjas. Laisvės negalima visiems laikams atimti iš tautos, turi šimtmečiais išsiskirti pasiduoti tikėjimo prispaudimui bei vergijai.

Didi lietuvių tauta kovoja kiekvieną valandą per įvairias organizacijas, pagrindinį kitur, ir gali, gali bus atlygiuota pergale bei laive jos krašte.

Lietuva yra tragiška sovietų agresijos aukos. Meniškos atimtos nuosavybės teisės ir pagrindinės laisvės. Daugiau nei pusė milijone Lietuvos žmonių išžūdyti bei išgabanti iš tėvynės.

Prieš tą tautą padarytus nusikaltimus pasmerkė Jungtinės Valstybės ir kitos demokratinės šalys kurios tebe pripažįsta nepriklausomą Lietuvą ir jos legaliuosius atstovus.

Lietuviai, kur jie bebūtų, nuoširdžiai trokšta, kad mūsų didžioji šalis ir visos laisvėsios demokratines pasaulie tautos ir toliau laikytų teisės bei teisingumo principų ir kad jos toliau kvestų dėl lietuvių suvereninių teisių bei savarankaus valdymo.

Aš noriu nuoširdžiai pasveikinti neraiją lietuvių tautą, vedančią laisvės kovą, kad atstatytų save nepriklausomybę ir sumestų žisurijoje tirėme pančius.

Aš žinau, kad mūsų Prezidentas, Kongresas, Valstybės departamentas ir visos mūsų didžiosios respublikos jėgos ateity išsirikiuos padėti lietuvių tautai toje jos kovoje dėl teisybės."

Niu Yurke atstovas John J. Rooney, demokratas:

"Pone pirmininke, aš pasinaudėsi man skirtu laiku pareikšti save mintis Lietuvos Nepriklausomybės paskūbime šl metų progą. Aš didžiuojus, kad mūsų tauta atsiskė pripažinti Lietuvos ir abėjų balbiškų jos kaimynų Latvijos ir Estijos prijungimą prie Sovietų Rusijos. Aš nuoširdžiai meldžiuos, kad mes ir toliau taip laikytumės šio klausimo iki tos dienos, kada Lietuva ir kitos Baltijos valstybės vėl pasidarys laisvos ir nepriklausomos."

"Maskvos agitatoriai ir galvapiėviai"

Mėra į mūsų kraštus įkėpą šiaurės piliėčių už tuos kurie atvyko iš Lietuvos. Šiandien, kada tie lietuviško gėnime bei kilnės amerikiečiai visamė mūsų krašte švenčia Nepriklausomybės paskelbimo, įvykusio Vilniuje, Lietuvoje 1918 metais vasario 16 d., jie save širdyse nuoširdžiai lėkoje mūsų vyriausybei už atsisakymą pripažinti Maskvoj išmiktintus ganksterius ir galvapiėkovius, užėmusius jų mylimą šalį.

Lietuva, tikiu, tik laikinai geležinės uždangos atskirtė. Jau barbariškų komunistų elgeciai žuve inkstančiai žmonių atkekliai g ynusių savo religinius įsitikinimus, tikėjimą į Dievą ir teisę į laisvę.

Kad ir ba perstoje persekiojami ir neaprašomai žeminami, tie žmonės turėjo stiprybės ir narsos toliau kovoti bei priešintis priešpaudėjams- Maskvos tarhams.

Mūsų bežieiai mūsų laisvą ir laisvę mylinčią šalį pagriodė nusėdėiasies esybės bėvimo pripažinimu. Esu tikras, kad mūsų šalies gyventojus, kurie tikėjimo jie būtų, šiandien ligi širdies gelmių nuliūdę Lietuvos nelaimė. Esu tikras, kad jie kartu su mania pasmerkė komunistinius Sov. Sąjungos, tironus, kurie grėsinimu ir jėga pavergė Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes.

Mrs. Edith Haase Rogers, respublikonė, Massachusetts atstovė:

"Pona pirmininke, aš šideliiai laiminga galėdama prisidėti prie kitų Kongrese narių ir pagerbti bei pasveikinti šaunią, narsią lietuvių tautą, šiandien švenčiančią savo nepriklausomybės paskelbimo 31 metų sukaktį. Vėliau pepietų aš nuėisiu į Lietuvos ambasadą šėmeniškai perduoti savo linkėjimus ir pasakyti Lietuvos ambasaderiui, kaip aš geriaus lietuviams esančiais mūsų šaly ir kiek daug jie yra padarę Amerikai.

"Isužadama kitų atstovų aš negalėju neįnėti, kokia danta yra tos narsios tautos padėtis geležinės uždangos tskirtoj Lietuvoje, - tautos, kuri mirėta ir žėnčia dėl savo tikėjimo ir laisvės meilės. Aš tikiu, kad kiekvienas žmogus pasauly, kuris trėkėta laisvės ir demokratiškos valdžios formos, prisidės prie mūsų čia, Amerikoje, įpelinkės tai tautai laimingos ir laisvos ateities. Susirinkasieji žėno, kaip kietai Jungtinės Valstybės vėba, kad pašalintų geležinę uždangą ir užtikrintų pa-

sauliui leivę , nepriklausomybę ir laisvę .

Pensilvanija atst. Daniel J. Flood, demokratas;
vienas pirmaisiai, vienas iš begėdiškiausių ir ma-
žiausiai išgarsintų XX a. žmonių buvo niekšingas
Kremlianus sąsąskaitas prieš mažytę ir gerą Rusijos kaimy-
ną Lietuvą. Milžiniškos Sov. Sąjungos politinė polici-
ja pavergusi 180 milijonų žmonių taikos metu nustatė
planą milijonams lietuvių krikščionių fiziškai sunai-
kinti.

Istėrinė Lietuvos didybė

Tačiau šiandis pone pirmiausia, aš atsisakau pagerbi-
ti didybę tos šaunios lietuvių tautos, susisukusios sau
liūdėli; Baltijos jūros krante. Mėra didesnis įrodymas,
kad Jungtinės Amerikos valstybės lieka ištikimos savo
drusgama už tą faktą, kad mūsų šalis, tas didysis de-
mokra ijes vadas, Lietuvos Respublikai tebepripažįsta
kaip suverenią valstybę ir atmeta bei atsisako pripa-
žinti neteisėtą ir dideliu papiktinanti Sovietų Rusi-
jos kėsia prijungti Lietuvą kaip sovietinę provinciją.
Manau, jog pritariu, kad šio meto pasakytus žodžius ap-
apie Jungtinių Valstybių suteiktą Lietuvai pripažinimą.

JAV pozicija Lietuvos atžvilgiu

Kai 1940 metais liepos 21 dieną Lietuva buvo įjungta
į Sovietų Sąjungą, mes ir daugis Vakarų valstybių jau-
tėm, kad tai nebuvo padaryta laisva valia ir atsisakėm
pripažinti įjungimą teisėtu. Tokiu būdu Lietuvai buvo
leista "esse kraštuse" palikti diplomatinis savo atste-
vus. Po dveji dienų nuo Lietuvos įjungimą į Sovietų Sa-
jungąaukštesnė valstybės sekretoriaus pareigas ejęs Su-
mner Welles mūsų krašte pozicija išaiškina spaudai
duotami pareiškimai, kuriame sakoma:

Šaštarušesimieji dienosis vikriai buvo užbaigtas
nešvarus procesas, kurio pasekoje vienas iš galingesnių
kaimynų sąmeningai sunaikino trijų mažų Baltijos res-
publikų - Latvijos, Latvijos ir Lietuvos politinę nepri-
klausomybę ir teritorinę integralumą .

Nuo pat anos dienos, kada tų respublikų tautos at-
gavo savo nepriklausomybę ir demokratinį valdymą for-
mą. Jungtinių Valstybių tauta šio didelio ir bižiuli-
ško dėmesiu stebėjo jų nuostabą sverankaus valdymą
pažangą.

Mūsų vyriausybės politika visiems žinoma. "ungtinių valstybių tauta nusistačiusi prieš pašikinius veiksmus, vis tiek ar jie vykdomi jėga, naudojant ar ją grąžinant. Ji taip pat nusistačiusi prieš bet kokį kišimąsi, kad ir kokią kaip galingos valstybės; vidaus reikalus kitos valstybės, nors ši būtų ir labai maža.

Tie principai sudaro pačiuoju būdu, kuriais remiasi nūdieniai santykiai tarp visų suvereniųjų naujojo pasaulio valstybių.

JAV ir toliau tų principų laikysis, nes amerikiečių tauta įsitikinuse, jeigu šie principai pagrįsta doktrina vėl neregulios santūsentikių, tai negalės būti išlaikytas ir proto, teisingumo ir legalumo viešpatavimas, o tas juk yra pats moderniosios civilizacijos pagrindas.

1945 metais kovo 3 dieną valstybės sekretorius paskelbė pareiškimą, kad mūsų šalies nusistatymas nėra pasikeitęs nuo 1945 m. kada p. Volles deklaravo mūsų politikai, tas pareiškimas, paskelbtas "Hijuk Times" 1945 m. kovo 24 d. 24 psl. skamba šitaip:

Baltijos valstybės - Estija, Latvija ir Lietuva "ungtinių valstybių tebe laikomos nepriklausomoms valstyboms, nors kare pradžioj buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą 49.

Praeitų metų pradžioj, kaip buvo pranešta, kad Sov. Sąjungos konsularinei pareigūnui Niame krašte pasiūlyta šia atstovauti Baltijos kraštams, valstybės departamentas išsiuntinėjo raštus visų 43 federacinių valstybių gubernatoriems pranešdamas, kad mūsų kraštai niekada nėra pripažinęs Sovietinės Baltijos valstybių suėksijos. Mūsų krašte pabrėžiama, kaip sakoma ankona tane rašte/cituota iš "New York Times" / 1948 m. kovo 30 d. 1 psl. /.

Baltijos kraštai tebėra nepriklausomos valstybės, su savo diplomatiniais atstovais bei konsuliais.

Visi šie pareiškimai rodo, kad mes tebe pripažįstame Lietuvą, kaip nepriklausomą šalį. Mūsų nusistatymas nuo 1945 m. nepasikeitė, taip pat galima pasakyti ir apie kitas šalis, kur jos Lietuvą tebe pripažįsta.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės buvo svarbiausioj Europos valstybių pripažintos de jure ar de facto ir santykius su kaimynais nustatė sutartinis) Pripažindame tas valstybes JAV vyriausybė priima

dėmesiu tai, kad tos valstybės...

faktiškai egzistavo ir savo teritorijoje deklaringai palaikė politinį bei ūkinį stabilumą.

JAV visą laiką buvo nusistačiusios, kad Rusijos pakri-
kikimas negali būti laikomas įprastu jos teritorijai išskaidyti, anonetinio Estijos, Latvijos ir Lietuvos vos pripažinimas nėra laikomas to principo pažeidimu, nes tas vyriausybės sudarė ir palaikė tų kraštų gyventojai. JAV netik visą laiką pripažino Lietuvos Respubliką, bet visą laiką atsisakė pripažinti Rusijos pradžias.

Niekada taip prieš pasaulio tautas tiek nesididžiavau savo šalies taurumu, kaip kad es didžiulejamos dėl to, kas ji yra seną laisvės brangintojų lietuvių tautos, byles stiprioms.

Šiandieną šona pirmininke, Lietuvos Respublikos gimimė sukakties dieną aš stoviu šiame didžiulyje laisvės forume, JAV statovų rūmuose, ir reiškiau Lietuvos Respublikai pagarbą.

Ir priespaudėje slegiama tauri ir narsi lietuvių tauta nesėdi nieko neveikdama ir nepriima be pasipriešinimo vergijos jungo.

Lietuvių rezistencija

Kova dėl laisvės ir dėl savo bočių tikėjimo yra lietuvių tautos tradicija. Ir šiais 1949 metais - šiais XIX Viešpaties metais - lietuviai laike sukčiai iškėlė savo tradicijos vėliava ir iššūkimai laikas save taurių bočių tikėjimo.

Pasipriešinimas krašte Sovietams yra ir jās bus, kol Lietuva vėl pasidarys laisva ir nepriklausoma valstybė.

Aš noriu priminti visam pasauliui nepaliaujamą lietuvių patrijų kovą prieš priespaudę; toji kova eina kas dien nuo pat anes nelemtas dienos, kada komunistinė Maskvos vyriausybė sunaikino Lietuvos laisvę.

Rezistencija krašte ir kaimyniniuose Latvijoje; Gudijoje, Lenkijoje tebeina. Neseniai buvo pranešta, kad keli lietuvių partizanų daliniai veikia Silezijoje.

Dėl to sovietų daliniai su keliais mobilizuotais lietuvišiais stovi toli nuo Latvijos prie Apbikos vandens ir Telimuose Rytuose. Nežymus skaičius dalinių, sudar yta iš vietinių, dėl išpuolio palikti pašiam krašte - beginkliai uniformuoti jaunėliai, lietuviškai

daliniai, parašę Vilniaus, Kauno ir kitų didesnių miestų gaivėjus. Ne vienas lietuviu nepatikimus lėktuvas, dauguma sovietų - buv. raudonuosius armijos - dalinių stovinčių Lietuvoje, sudarė vyrų iš Sibiro bei Uzbekistano.

Lietuviai partizanai dabar veikia nedideliais judriais daliniais, jie ginkluoti iš rusų atimtais ginklais ir apsiręmę rusiškomis uniformomis su prieškariniais lietuviškais laipsnų ženklais. Partizanai dar turi metciklių, lengvųjų motorizotes artilerijos pabukų ir mažųjų tankų.

1947 m. vasarą ir rudenį partizanai vyravo provincijoje ir savo operacijas išplėdavo į Lenkiją ir Vokietiją. Aktingos ryšys užsiekis su lenkų pagrindžiu; pavyzdžiui bendromis įgoms buvo užimtas Čipliškes pasienio miestelis sudavoje.

Legendiniu yra tapęs ir ypatingai išgarsėjęs vadas yra "Zalioju vėliava" vadintąs vienas buvęs Kybartų gyventojas.

Plačiai paskleisti retatorius dauginami laikraščiai, spausdinti atsišaukimai, žinių lapai. Pagrindiniai literatūra aprūpinami net lenkų ir vokiečių darbinkai. Reguliarieji leidžiama apie 20 laikraščių. Jų pavadinimai atitinka kovojančios, laisvę branginendios tautos dvasią: Laisvė Lietuva, Laisvės Varpas, Vėlyvės Kovotojai, Giakims Lietuva, Kova, Už laisvę ir tt.

Vienas iš žymiausių patiekimų 1947 m. buvo sudarytas vieningas kautynių ir propagandos vadovybių. Lietuvis Laisvės armija, Laisvės Kovotojai, Partizanų Kova ir tt. Iki šiol nesudarintai veikia daliniai, pagaliau sudarę jungtinį štabą ir Ryšių tarnybą. Ši žiurų pakta kovotojų spauda paskelbė vedamajame ? Lithuaniai? Vieningas rezistencinis kova apjungia visus politinius skirtumus kaip ir nacijų okupacijojei -
Kalis:

Sovietų reakcija

Į tai priešas tuejau reago. Besies reguliariosios sovietų armijos divizijos, stiprus aviešijęs daliniai motorizotes pajėgos, specialios rezsperte ir gelažinkelio, plentų bei tiltų apsaugos kamendų, 75.000 envede vyrų, "liaudės milicija" bei organizuoti priešikiai vadinaisi istirbiteliai emė šauktis sustiprinime. 1948 m. rudenį buvo į Lietuvą atgabentes 5 NGB era eskadrylės

s. 1944 m. sausio mėn. paskilietuva, Latvija bei astip-
papildomos šarvečių bei pėstininkų divizionės. Šiuo-
tu dėdėli deliniais stovai ir apskričių miestuose, pav.
dideliame Kažeikių miesteli, kuris yra geležinkelio
žgas stovai 3.000 evadintų su taakais ir šarvotais mē-
soiklais. Lietuvoje sovietų igulos yra dabar stipresnės
sagu bet kurio metu nuo 1940 metų okupacijos pradėios.
Ginkluota antisevietina rezistencija nesumažėjo, bet
at partizanų taktiką pasikeitė.

Rusai visai atėgėtai nepriklausomybės kovą paverėtė
ilietiniais karu. Pavyždžiui vietos gyventojų paškėriama
daloniui, išsinačianus kovoti su partizanais. Iš antros
pusės partizanai sustiprino kovas su savo tautiečiais
prijstančiais ūimti administracinius postus rusų valdžioje
bei atėjančius komunistines organizacijas.

Platanis maste kautynių nuo 1946 m. rudens nebuvo, bet
KVD-istai ir KGB /NKGB-istai/, komunistų partijos parei-
šimai žuva kasdien. Gėriose netoli Vilniaus buvo apsupta
sėimt partizanų ir žuve iki paskutinio. Rusų okupacijos
rieš kitą stambų dalinį Utenos apskirtyje nepavyko.
mi atvyke sustiprinti KVD daliniai, partizanai buvo jau
tingo. Viena iš metų mergaitė, organizavusi partizanų
sanitarinę pagalbą, buvo sulsiyta, bet patrijotų būrys
ją išvadavo. Dabar ji Lenkijoje - visiškai pražilusė, su-
ardytas nervais, invalidė visą gyvenimą: tardymo pasėka.
Vienas partizanų vadas nesėnai buvo pagautas, teisiama
ir sunaikintas Lenkijoje. Jo dalinys tbeveikis Lietuvoje
ir Lenkijoje.

Partizanai vyrauja vasarą, žiemą jie slapstose. Į "kon-
nestijos" pažadus/ maža kas bekreipia dėmesie. Visdėlto
kaikurie vyrai, kurie tbebesislaptė nuo mobilizacijos pa-
sidavė: kiti bandė legalizuotis išvykdami į Rytprūsius,
Klaipėdos krašį arba plačiai ištuštintą Vilniaus sritį
kur jie sėmeniškai nepažintami. Stiprios igulos stovai ge-
ležinkelio mazguose. Krašte aktingai veikia liaudies mili-
cija ir istribiteliai. Kadatis istribiteliai negando žmo-
nių, jie prižiūri prėduktą išrinkimą. Jie beatedairos
sėnde į žmones, kurie jų manymu, pergrėitai vaikėte.
Jų vadai rusai, tarp cilinių yra vietinių išdavikų, ir
sugautų pabėgėlių. paskutiniu metu istribiteliai bandė
dėtis laisvės gėnėjais bei aktyvistais. Tačiau žmonės
teliau juos pašėipė: vadina srebekais, skrebais, sribi-
kauleis ir panašiai.

Sukavę ir peršukavę miškus rusai susėkė daugelį bun-
rių bei kitokių sleptuvių. Miško broliams tada tenka ar-
a susikauti su užpuolikais arba pasifiaškėti kitų slėp-
vių. Partizanų gyvenimas begale pavojingas, bet toks
t ir strebitelių gyvenimas; kartais kurs kuris iš jų nu-
ne sau kur privešiai pavalgyti ir jau nebesižsta. Taip
vendami ir sribiteliai metas į girštuoklevimą.

"Girios brolija"

Iš tų stičių, kur partizanai gyviau veikia, ūkininkai
lepertuojami be jokios atodėiree. nepadađa jokie pateisi-
aimai, net jeđga žmonėd sakosi, kad uniformomis apsiren-
gę ginkluoti vyrai buvo atėję "inspektuoti" - pasiplėsti
maiste.

Kai vienas sužeistas partizanas, kuriam gyvybė buvo p-
palikta, kad būtų išardytas, dingo iš ligoninės, keli jos
tarnautojai buvo ištremti. Kai buvo sugautas berniukas,
kaliose vaistinėsi pirkis partizanams ivarsčių, nuken-
tėje visi tie vaistininkai.

Į girios broliją teko įstoti visiems buvusiams kari-
ninkams, valdininkams, ūauliams ir nepriklausomybės kovų
veteranams; jiems nebuvo kitokio pasirinkimo. Toliau jų
eilės papildė pabėgę mobilizuotinei bei politiniai kalni-
niai.

Partizanai yra nusėtę kai kurių priemonių. Išdavikės
moterys, pirmą syk nusikaltėsios nubaudžiamos nuskutent
plankus; jems taip pat siaboliškai įkertama. Pirmą syk
nusikaltusiems vyrams patarkuojamas užpakalis ir įtrin-
ma druskos. Antras nusikaltimas atlyginamas kulka.

Partizanų lavonai paprastai išniekinami. Nuskutą part-
zeną rusai išrengia, numauna batų, kūną nunešę nubleški
artimiausio mieste viešiansioje vietoje. Praeidami komu-
nistai į juos spiaude ir sparde. Žmonės verčiami stebėti
rusų sedizmą. Kūnai bicuriei sudarkomi; kojos išsukiniėj
šes bei sulaužomos, viduriai išverčiami, akys išduriamos
galva suskaidoma.

ankščių rusai leisdavo vietos gyventojams lavonus
palaidoti. Šue 1946m. pavasarie pūvančius lavonus ėmė be
laisviai naktimiai surankioja, išveža už mieste ir pa-
laidoja aeanatženkliaose kapuose, kai kur lavonai nume-
tami į pelkis.

Kai kurios moterys išėpisdavo prieiti prie kenkinių

lavonų, atsiklepti ir melstis, zinoma viena motina, kuri švelniai paglįstė savo sūnėms plaukus, bet po to grūžtai pareiškė, kad tai ne jos sūnus: ji nerūjo išgelbėtikitus sūnus. Niekas iš minies, kurie ją pažinojo, niekas jos neišdavė.

Partizanų nukauti komunistai iškilmingai laidojami raudenuose karėtuose išniekintuose krikščionių kapinėse. Kartais valdžios organai reikalauja, kad kunigai palydėtų jų herojų karstus. Vienas kunigas atsisakė ir palaistas iš kalėjimo nuėjo pas miško brolius. Svetimųjų valdžia laikose vien ginklo jėga. Rusų vadinaujų ministru yra rusai; kabinete pesėdžiai vyksta rusų kalba. NKVD /buv. NKVD/ ir KGB /vav. KGB/ lietuvių kalba yra reta viešas Tačiau administracijos istaigose tebelaikomi vertėjai ir lietuviškai parašytą prašymai priimami. Visi dokumentai iš mokėtinai pareiškimai tebespauadinami rusiškai ir lietuviškai.

Liaudies komisarijai dabar vadunami ministerais. Kai kurie jų dėvi prabangiškas uniformas. Kabinete bustine Vilniauje, Ciurlicionės gatvės name, kur ankššiu buvo gestapoš stabas - vietos gyventojams taip pažįstama firma. Paleckio bustas stipriai saugomas.

Geležinkelio tarnyboje tepalikti 2 lietuviai konduktoriai. Geležinkelio personalą sudaro vieai rusai. Visi paštas į užsienius eina per Maskvą.

Šiandien, "ona pirmiškai, aš painu laiko iš mūsų svečių svarstimu, kad atkreipčiau krikščioniškojo Vakarų pasaulio akis į tą laisvės ir demokratijos šalį, kur tironas niekad nepasieks savo tikslų.

Visų tų pasaulio žmonių, kurie brangina laisvę ir nepriklausomybę. vardu aš tariau- tagyvoja Lietuva."

Jau atejo metas....

Illinojus atst. Bertea gorski, demokrats :

"Pene pirmiškai, šiandien laisvieji lietuviai visame pasaulyje švenčia Lietuvos Respublikos nepriklausomybės paskelbimo 31 m. sukaktį. Pavergtai Lietuvių tautai tą teisę atėmė despotinis to krašte okupantas. Aš žinau kad toji nelaiminga tauta ne viena švenčia šią dieną: priejose prisideda nesuskaitomi milijonai žmonių, kuri šiai laisvę branginančiai tautai reiškia savo užjautą dėl jos laikino pavergimo ir liaki jai kuo greičiausiai atstatyti visišką savo respublikos laisvę ir nepriklausomybę."

Lietuvos valstybė, gyvavusia šešius šimtus metų, šaro Rusija pirmą sykį užėmė 1795 metais. Toji vergijapasibaigė 1918 metais Vasario 16 dieną, kada buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Tą deklaraciją Sov. Sąjunga pilnai pripažino, visiems laikams atsisakė visų teisių ir Lietuvos teritoriją ir pripažino Lietuvą kaip suverenią, nepriklausomą valstybę. Jungtinės Valstybės ir kitos tautos Lietuvos nepriklausomybę taip pat pripažino teesotą.

Nepriklausomos Lietuvos Respublika per trumpą savo nepriklausomybės metą padarė žymą pažangą visuose gyvenimo srityse. Be šališki stebėtojai Lietuvą pripažino kaip vieną iš kultūringiausių, pažangiausių ir darbsčiausių Europos tautų. Lietuvos gyventojai buvo laimingi ir pertekę.

Šaunus Lietuvos laimėjimai bei pasiekimai buvo sunaikinti, kai 1940 m. ji buvo antrą sykį okupuota. Tada SSv. Rusija Lietuvą pavergė bei prisijungė ir jėga ją tebevaldo.

Lietuva yra tragiška sovietų agresijos auka. Lietuviai neteko savo žemės, visą savo privačiųjų imonių, žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių. Jie pavergti sovietinės valstybės aicosavybė, daugiau negu pusė milijonų Lietuvos gyventojų nužudyti ar ištrepti iš Lietuvos. Sovietiniai genocidas grąsina išnaikinti visą Lietuvos tautą.

Tos agresijos ir genocido nusikaltimus prieš Lietuvą pasmerkę Lietuvos tauta, Jungtinės Valstybės ir kitos demokratinės šalys, kurias tebeprapažįsta nepriklausomą Lietuvą ir jos legaliuosius atstovus.

Rekodam dėl savo teisių ir laisvės, lietuviai tikiai ir melžiesi, kas Jungtinės Valstybės ir vakarinės demokratijos ir toliau laikysis teisės bei teisingumo principai kad jos aktingai gins Lietuvos bei kitų agresijos bei neteisingume suką suverenių teisių ir suverenių valdaines bylą.

Man atrodo, jog jau atejo metas pareikalauti Sovietų Sąjungą: pirmiausia sustabdyti Lietuvai ir kitose okupuotose kraštuose genocidą, vydomą nekaltų žmonių šaudymą bei deportavimą; antra, grąžinti deportuotusius iš darbe vergų stovyklų Sibire ir kitose Rusijos dalyse; trečią, pašalinti iš Lietuvos bei kitų Baltijos valstybių sovietų armijas, policiją ir slaptuosius agentus

ir ketvirtą, gražinti laisvę, suverenines teises ir savaranką valdymą Lietuvai, Latvijai ir Estijai, iš kurių Šev. Sąjunga visą tai sumurtu atėmė.

Tironų dienos jau praėjo

Lietuvių tauta troškia laisvės ir ji tam turi teisę. Aš tikiu, kad jās troškimas būtų laisva neperteliamosios ateilij ~~tas~~ išpildytas. Mūsų sumaiščioje Trummenne pasauly nebūna taikos, kadangi bendys užvaldyti ir pavergti mažas tautas. Rusija atik pati įklius į nepabaigiamus sumaiščius, bet sukels nerimą ir visam pasauli, o tai galu galu pražudys ją pačią.

Tironų dienos jau praėjo. Viso pasaulio tautos reikalauja reprezentacinės valdymo formos, ir tas reikalavimas nuo vienos pavergtos tautos vis poreina į kitą, kol visa žmonija turės laisvę ir nepriklausomybę.

Aš noriu pareikšti, savo giliausius lankėjimus bei didžiai patirijotingei, laisvę branginančiai tautai, kuri šisandie karūgiškai kevoja savo nepriklausomybei atstatyti ir beodairio tirono pantiams numesti. Mūsų vyriausybė tebeprapaišta Lietuvos respubliką, ir aš tikiu, kad kartais jos mes įsakmiai reikalaušim, kad Atlante Chartes principai būtų pritaikyti Lietuvai, o kartu ir Latvijai su Estija.

Jeigu Rusija trokšta pasaulio taikos, ji geriau negy kuri kita tauta gali ją realizuoti, gražindama laisvę jos dabar valdomoms tautoms. Jeigu Rusija to nepadarys. Amžinai tautų laisvės ir nepriklausomybės troškimas nesilieus, kaip jis nesiliovė praėjusiais šimtmečiais, kol tironai visur buvo sušikinti."

Massachusetts atst. Mr. Cermack, demokratų lyderis: "Pone pirmininke, gal šis dželtelmannas užleis man kalbėti."

Atst. Gerki: "Aš užleidžiu dželtelmannui iš Massachusetts."

Atst. Mr. Cermack: "Aš atšrou pasveikinti dželtelmanną už jo puikias pastabas. Aš prisidedu prie visko ką jis yra pasakęs. Amerikiečių tauta yra visa širdimi su Lietuvos tauta, ir visi mes laukiam tos dienos, kada geležinė uždanga bus nuplėsta ir Lietuvos tauta atgauts savo taip gausiai išeitarnautą nepriklausomybę, o didžieji mūsų šalis galės kuo veiksmingiausiai prisidėti prie jos netektųjų laisvių atgavimo."

Atst. Geraki: "Aš dėkoju dželtalmanui už jo patiek-
tas mintis."

Nepakenka amerikies nepripažinti

Neįjurkėtstovės Kennete D. Keating / respublikonas /:
"Aš pirmininke, lygiai prieš 31 metus lietuvių šau-
ta paskelbė save nepriklausomybę. Tą dieną Vilniuje gā-
mė Lietuvos Respublika.

Ūčiau šiandiu nebėra laisvos Lietuvos, kaip nebėra
laisvos Lenkijos, Laisvos Vengrijos ar laisvos Čekoslo-
vakijos. Visas jas sutriuškina rusiška tirama bėtas.
Laisvę melstis, laisvę kalbėti ar rašyti kas patinka,
laisvę rinkti į vyriausybę save atstovus, laisvę pra-
dėti bizai, laisvę išvykti į užsienius bei važnuotis
po save kraštą, - visos šios ir kitos teisės, kuriomis
visur naudojėse laisvi vyrai ir moterys, tems nepajain-
goms tautos yra paaigtos. Lietuvos kaip ir jos kaimy-
nų prie Baltijos, Latvijos ir Estijos, nepriklausomybė
šiandien yra tūščias siubelis, tikras pasityčiojimas.

Už tat neuostabu, kad ši diena, kuri turėtų būti
džiaugsmo šventė, yra liūdesio diena ne vien Lietuvos
piliiečiams už geležinies uždangos, bet ir jų bičialiams
bei brangiams samoniems mūsų krašte.

Taip pat ir mes, kurie brangiam laisvę ir tai įsai-
misi pabrėžiam paskendę pasitinkinime saviu negalin
išsisiukti nuo kaltinimų, kad irmes bent save rintim
esam prisidėję prie tos šaukies jaunos respublikos pa-
vergimo. Lygiai taip pas mes išsisiukti nuo tokio pat
kaltinimo, kuri mums meta naršiosies latvių, estų arba
lenkų tautos, nes juk mes Teherane, pats Jaltoj, po to
Pėsdasni regimes bėdos verčiami palikom ir nukreipėm
savo žvilgsnį nuo laisvų tautų trėškimo beinalikimo.
Bet, Pene Pirmininke, Amerikiečių tauta dėl šito tra-
gingo išdavimo niekad neaurime ir jo nesuvirškime.

Taip, mūsų vyčiausybę oficialiai nepripažinta Lie-
tuvos ir jos baltiškųjų kaimynų grijungimo / prie Rusi-
jos. Bent už tai mes gelim būti dėkingi. Ūčiau šite-
kio negatyvinio priėjime nepakenka. Tos respublikos
atstovai kartas nuo karto praneša apie jos piliiečių
masinį naikinimą ir masinį defortavimą į Rusijos kon-
centracijos stovyklas. Jeigu tai tiesa, tai tad Jung-
tinių tautų Chartos garantuotų pagrindinių teisių bei
laisvių neigimas. Jeigu tai netiesa, tai reikia ištir-
ti kaltinimus ir austatyti faktus. Laisvę ir vergija,

bet kur yra visų reikales - gal labiausiai laisvą bran-
giamųjų amerikiečių reikales.

Lietuviai treštiniai palike nacišdildomą išpuđ!

Aš norėčiau, kad kiekvienas atstovas būtų patyręs tai
daugis ir aš pats esame patyrę pracių rudenį, laukydami
treštiniai stovyklos nurepeje. Čia aš susitikau ir kal-
bėjau su daugeli lietuvių, o taip pat ir su kitų valsty-
bių treštiniai, pabėgusių nuo komunistų ar nacių šio-
cijos. Kiekviena terorė. Škaidri narsa, tvirtas būdas,
didelis darbštumas lietuvių ir kitų atsiskė visko, ką
turėjo, kad tik nereiktų su lenkai keliu prieš priešpau-
dėją, mano galvoje ir širdy palike nacišdildomą išpuđ.

Sveikindami Šiandie Lietuvos Respublika pasivęskim
jos gražinimui laisvu narių į tautą šeimą."

/ atstove Centing kalba ,išspausdinta" "Congresional
rekord"

Ast. H. M. Pat O'Carney", Newyork respublikonas:

"Pone virminake, prašydamas išspausdiati savo pa-
stabas "Congressijonam Record", aš neriū padaryti ši
pareiškimą Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 31 metų
sukakties prog.

Šiandien, 1949 metais vasario 16 d. sukanka 31 metai
nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo Vilniaus mieste
su dideliu džiaugsmu aš prisidedu prie daugelio mano
kolėgų šiose rūmuose ir reiški savo nuoširdžiausius lin-
kėjimus Lietuvių tautos ir lietuviškės kilmės amerikie-
čių staciini.

Lietuviems jų Tėvynėje ir Juagtinėse valstybėse mūsų
tauta reškia užuojautą dėl jų nepriklausomybės sunai-
kinime. Dava širdy aš ne kiek neabejoju, kad tai ter/a
laikinas smūgis ir kad staity, komuniste visam pasauliui
sustabdžius ir nusmegas atgal, tikreji Lietuvos
nepriklausomybė bus atstatyta ir Lietuvos tauta vėl
galės džiaugtis laivą ir laisvai garbinti Dievą,

Mers Lietuva neturi ne trijų milijonų gyventojų,
nepriklausomybės dyvisis glūdi pašiaj tos šalės žemei.
Laisvą brangią amerikiečiai lietuvius užjaučis ir mel-
džiasi, kad jie būtų sekmingai ir visiems laikams iš-
laisvinti. Kelies į galutinį tikstą žada būti ilgas ir
sunkus. Tačiau su pasiryšimu ir pasiaukuojuose tas tik-
sise bus pasiektes.

Kaip jau aš ankščiau daugelio progų esu pareiškęs, L
Lietuva vėl atgaus jai priklausomą vietą tarp laisvų

assulio tautų".

NewYorcy ats. Pašar. E. Rodian, jr. / demokratas/:

"Pona Pilsninaike, šiandien lietuvių tautos nepriklausomybės paskelbimo 31 metų sukaktis. Ją mairi ne via mūciji lietuvių kilnės piliečiai, bet ir visi laisvą braną žmonės. Nors Lietuva bešesairiai valde rusiškoji mą, "ungtinės valstybės tabelaike lietuvių nepriklausomą alstybę.

1918 metais vasaris 16 d. iš buv. maždaug 160 metų Rusijos Care valdžioj Lietuva paskelbė laisva ir nepriklausoma ir nusimetė baisų jungą. Sovietų Rusija formaliai priėmė jos laisvą ir nepriklausomybę. Tačiau tai neilgai trukus, nes 1940 m. birželio mėn. vėl grižo prie savo išvikiinės schemos. -ulaužydams savo 1946 m. sutartį, Rusija įvedė savo kerinamą.

Šiandien Lietuva parblekta po prispaudėjo batą. Iš jos ir jų milijonų gyventojų 700.000 deportuoti į Sibira ir į kitas Baltos Rusijos platybes; tai masinis naikinimo žsinėjimas. Tikėjimas persekiojimas nomažėjančiu atstrumu. ra žinoma, kad iš 10 Lietuvos vyskupų tik 4 gyvi pasaulyc. Iš tukstančio šešių šimtų kunigų gyvi tik septysai šimci kunigų, kiti nužudyti, nukankinti bei deportuoti į mūr sibirą. Per 60.000 Lietuvos gyventojų palike savo Tėvyne ir brangis sius, kad išliktų gyvi ir kitar būdami kovetų jėl savės Tėvyinės išlaisviamė.

Nors šių Lietuvos nepriklausomybės metinių dienų lietuvių kilnės amerikiečiai švenčia skausmo suspaustomis širdimis kaip ir jų broliai bei seserys Europoje. Jų dvasia tebepilepsauoja laisvės tryškimu ir vilties liepsda. Rusų spaptoji policija negali surakinti vilčių ir treškimų, šėrinčių kiekvieno lietuviu širdy ir mintyse, kai jie šiandien tyliai iš nauje pozinkuoja galitiniam savo Tėvyne išvadavinui.

Amerikiečių tauta, gerbianti žmogaus vertybę, je teise ir nepriklausomybę, ir laisvę, dabardairesai ir susivokia. Amerikiečiai žino kitą sušryptų tautų istoriją: jie žino tragingą Lietuvos likimą. Joes sukrate žinia apie kardinalė Hindzenti likimą ir Bulgarijos pretastantų dvasiniaty suėmimą. Jie žino, kad visas tas bylas supabrykave išlavikė komunizme ranka. Ir jie neužairė, nes kaltinime pištas rede į kaltinimą.

Nes visi laukiam tos dienos, kada komunizme žygis į išspatavimą bus sustabdytas, ir tą dieną naujas laisvės

paskelbimas vēl pārdziņinād laisvā brāngianāšius lie-
tuvu tautas, kuri kaip ir nos tikis i principā, kad
ir visiem ir visur priekšus neatimams taisē gyvanti
laisveje ir siekti laimes.

Marylande atst. Adv. A. Carnažs, demokrats:

"Pona Firmaisliake, vakar vakare Baltimorējevakerē, kurioje Lietuviu Draugiju Tarybos nariu švešis Lietuvo respublikes ikurimā 31 metu sukati. Sen. konsules Ma-
rijlande p. J. Budrys ten kalbējs save ginta ja kalba. At tikiu, kad tas susibēšims vienas is daugelis visa-
ma pasaulija, kur buve susiteikta pagerbti tā didzāja
tali ir pagēksti karā vilti, jog asperboliausiej
atsiti toji narsieji tauta vēl dēiangis tikra laisve.

Lietuviai tēvynēje kevoja didzina pogrindie kova,
kerzygiskai atengdamies ikguiti save prispausējus. Ku-
sai, be abeje aps tā pogrindie sajūci nicks neskalbis.
Bet jie imasi represija, ne vien tik pajugdēmi žmasēs
prispausēi bei terorui, bet ir vykdydami naikinime de-
partavime programā; jiestengiaisi ušlopiaiti pogrindij
ir lietuvu gyvanti ja naikinimā ušgaiausti rezistencija

lietuviai svetur energingai veikia padēti save tē-
vynai atgauti nepriklausomybę; visi amerikiešiai tas
ja pastages stipriai morāliai remis ir melāziesi, kad
ja iškāvinime diega nebebatā tali.

Prošydames paskelbti manē pastabas, sē ijuagiu verti-
nā kalbos, kuriā pasake vakarēnēj J. Budrys, o taip ir
Lietuviu Draugiju Tarybos priimtā rezolucija.

2. Jēne Budris kalba

"Marylande valstybē Vasariē 18- ja kas met mīai kaip
Lietuvos Respublikos dienā. Šēbiu jus patikrinti, kad
tas Marylande draugystēs Lietuvai parāškimas visēda
buv i ir jra giliai ivertinamas, o lietuvu tauta i tai
atsake lygisi tekiu pat jausma. Ipašēi šis metu, kada
Lietuva kevoja dēl save iškāvime, Marylandas, švešdamēs
Vasariē 18- tē dienā teikia visiem lietuvians didelis
padrūgaimis ir ikvēpims.

Jūs šēmi valstybē ir jūsu kilnūs bei švālis val-
stybininkai buve irpēyti i Lietuvos saulūs, ir visa
mūs tauta dēkingai atmins draugystē Marylande parodytā
jēs nelaimēs metu.

Reikalas eism as vien apie Lietuvā.

Mūs tauta kerzygiskai kevoja dēl laisvēs, nes jos
vaikai nemeri gyvanti terorāis. Iā mekliaime Europā

višius ir p. Vachovę Sidzikauską, mūsų dviejų didelių valstybininkų bei laisvės kovotojų, kurie neseniai kalbėjo Baltimereje, jūs jau turėjote progą išgiršti apie Lietuvos tragediją bei jos pastarąsias laisvei atgauti, bet šiandien reikėlas eina ne vien apie Lietuvos laisvę. Klausimas yra šis: "Ar visam pasauliui bus laisvas, ar te totalizmas ir brutalumas laimės prieš demokratiją ir teislingumą."

Pastarajam kare, kuri, kaip buvo tariama, turėjo atnešti žmonijai pastovę laisvę, demokratinis pasaulis pasukė į šį ar tą kurtą gyvybių ir neapskaičiuojamai gerybių vienašališką diktatorių sutruškinti; džiugsmas buvo trumpas, nes tik tuoju leimėtoju iširo kitas, nemažiau nežmoniškas diktatorius, užsimejęs nuversti pasaulį į jėgą, terorų ir spąsule.

Trys Baltijos šalys pirėsišios prieš kokios 30 metų patyę ką bolševizmas reiškia ir ke maskva ištikrųjų siekia. Likusies pasaulio dalies akys te pradeda atsiverti dabar, kada ne vien trys mažosios Baltijos valstybės, bet ir eilė kitų viena po kitos suklypo ir pūnyko anapus geležinės užangos. Kai kurie tų kraštų žemėlapiai tebevaizduojami kaip nepriklausomi arba klaidinama vadinami Sev. Sąjungos satelitytais. Tačiau pastarasis tas stalinis pasiūlymas susitikti su Jungtinių valstybių prezidiumu kurioj nors iš tų vadinamųjų nepriklausomų valstybių- jis acrade reikalinga tas valstybes aci leike paprašyti ir nebuvė kviestas surangti susitikimą jų auditorijoje- per daug aiškiai rodo, jeigu išvisė bebuvė reikalinga papildomė įredyme, kad NKVD suverėsiškai šeiminkauja tase kraštuose.

Stalinas tariamai siūlo taiką, bet tas, kuris nuošė džia siekia taikos nevertos prieš savo vakarykščius sąjungininkus ir ginklo draugus tekių metodu, kaip Berlyn Dabar raudonasis "olosas bepraryjęs kinija" su jos milžiniškai žmonių ištekliais, tas šėkariavimas teks di džiulis. kas sovietams dų tris metus rinties jam įvyk dyti reikės, šo tų laiką galima laimėti naujais apgaulingais taikos pasiūlymais, kurie suauks politikams galvas ir pavarėdins juos į tūščius svoratykus. Tada gi šimtų milijonų subelšėvikiatų kinų padėdames, raudonasis diktatorius geles iš naujo pradėti totalizmo išlaisvinimų žygį- spausiti ir spausiti, kol pasiekasavo tikslą- pasaulio užvaldymo.

Belševikų diktatūros tikslas nebėra - arba nebeturėtų būti - pasieptis. Tamsėlė pavejy jau visi pametę, ir jau pūkai, pats laikas iššukti kietai atremti. "Kinijos pavyzdys rodo, kad atkištinėmis priemonėmis raudonoje pavojaus nepašalinu. Milijoniškos pinigų sumos ir didžiuliai ginklų kiekiiai, kurių metodsie reikalauja, gali pasirodyti visiškai tuščiai išmesti; dar blogiau su užkeriavimu bet kuria šalis, gaunančios JAV pagalbą visą tai gali patekti į komunistų rankas. Sovietų prilaikymo politika, tuo tarpu atrodo sėkminga Europoje/jeigu užmiršime Lietuvos ir veiki visos Rytų ir vidurio Europos užkeriavimu/, žiūrėti prakiše Azijoje, kur komunistinės ordos veik beapsipriešinime veržias pirmą ir grąsina paskandinti-visą kontinentą.

Neišvengiamas išvada.

Kastarietji 30 nuolatines komunistų agresijos metu pakankamai įrodė, kad komunizmas tiek pat tegali būti nurandytas bei sudraustas, kaip ir plėšrus žvėris: nesunaikintas, jis kantriai tūno savą užnarveje, laukdamas tinkamo skinkisnie liegtelti ant naujes aukos.

Tikėkimes, jog nebūs pervelu kai bus prieite vienintelėd legiškes ir neišvengiamės išvados - kai bus suvegta, kad su belševikiariau pavergimo pavojumū reikia koveti ir koveti dktiagai, nepasyvai; kad pasaulis negali likti pusiau laisves ir pusia povergtas, nes laisveji pusė savė laisvės neteks, jeigu anttojė pusė like vergijeje.

Tesusiungia laisvesis pasaulis ir paskelbia savė tikslą- laisvė ir teisingumū visiems. Taks tikslas bus vertas koves, dar ryžtingesnis irgalingesnis, nei teji, kurį koveja pikto šalinakai.

Konflik/še tikisakitas pasaulis ir su viltiai laukia taikes. Visų akys akreiptos į Ameriką, kaip galia glausią Vakarų tautų, demokratijū vadą, kuris gali sūtriuškiati totalizma ir išgelbėti pasaulij. Tik paskutiniai diktatorių išgūjus Juntinės Tautos paretys ke galims iš jų laukti, tik tada įveirios Europos /federacijes koncepsijos turės realą pagrinda. Federalizmas ir bendr darbiavimas yra demokratijū idealsi, kurių prasmė diktatūroms svetiama. Tik po visiškes pergaltė prieš totaizlizmą pasaulis bus tikrai laisvas, o laisvome pasaulyje vises be išimties tautos ras sau vietes.

tede atsiras vieta ir mūsų Lietuvai."

Baltimerės lietuvių sąjūdas.

Mes, Baltimerės piliečiai susiriakę 1920m. vasario 15o i Lietuvos hale i Lietuviškųjų draugijų tarybes sušauktę Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 metų sukakties minėjimą pareiškiam:

"Visa širdimi pritariame prezidento Harry S. Trusėjo pareiškimams, padarytiems jo inauguracijos pragu, joo jog amerikiečių tauta trūksta ir yra pasiryžusi veikti, kadvisos pasaulio valstbos ir tautos galėtų valdytis, kaip joms patinka pasiukti padorų, gėrų ir patenkiančių gyvenimą; ypač mūsų tauta trūksta ir yra pasiryžusi veikti, kad būtų sukurta teisinga ir pastovi taika, pagrįsta tikru ir laisvu pasiuktu lygių partnerių susitarimu siekiant šių tikslų jungtinėse valstybės ir kitos tokios pat susistatymo tautos susiduria su pasipriešinimu sovietų, kurių siekimai priešingi, o gyvenimo pažėdra visiškai kitokia, kad bus intasią priemonių tiems principams pritaikyti Lietuvos atvejui, kel sovietų Rusijos užplėnėbas lietuvių tautos likvidavimas, deportavimas ir išblaškimas nesausikime lietuvių tautos substancijed kad nebūsi sutikta su tokia taikos stabilizavimu, kuri negrąžintų laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai, Latvijai, Estijai ir kitoms valstybėms, esančioms panašioje padėty; kad tuo tarpu JAV Kongressas priims liberalesnius įstatymus tretiniams ir mūsų šaliai įsileisti.

Lietuviškųjų draugijų Taryba
Anthony J. Miccika, pirmininks
Konstant Matuliuskas, sekretorius.

Massachusetts atst. Harold E. Bosc Buc demokratas: i firminiake, prašydamas paskelbti tas mane pastabas aš noriu i jas įjunti straipsni pavadinatą "Pažvelkit i Lietuvą" ko tik paskelbtą "Worcester Telegram" laikraštį Worcester mass, Anterius yra žymus tarptautinių klausimų specialistas, Clerk University, Worcester mass., profesorius, dr, D. Elmer Akbliv.

Dr. Akbliv gyvai mums primena, kad jungtinių tautų deklaracijoj ir Atlante Chartej paskelbtasis politinė nepriklausomybės principas yra tikras pasityčiojimas, kad lietuvių tauta ir kitos mažosios pasaulio tautos tebėra prislėgtos.

Pastarajame didžiajame konflikte būvo kevojama są-
monigai šaukiant ir aiškiai išpažįstant, kad bendri
pergelė turi atstatyti pavergtųjų tautų savarankę val-
dymą ir teritorinį integritumą. Neįmanoma tarti, kad
antrasis pasaulinis karas laimėtas, kol tas pasižadėjim-
as neįvykdytas.

Kaip Dr. Ekblaw nurede, jau labai ir labai laikas.
kad mūsų vyriausybė aiškiai parodytų mūsų grėžtą ausi-
statymą, jog lietuvių tautai ir kitoms persekiojamiems
tautom^{is} turi būti duota nepanacigijama teisė tverkytis su
vo vidaus reikalus taip, kaip joms atrede tinkama.

Toliau-eina-Dr.-Ekblaw-straipsnis:

"Pažvelkit į Lietuvą"

/Dr. S. Eimer Ekblaw Elak University/
Pažvelkit į Lietuvą jeigu nori išvysti pavyzdį iš rusi-
škųjų nepuelimež sutarčių, kokią Rusija ką tik pasiūlė
Norvegijai. Pažvelk į Lietuvą jeigu nori pavyzdžio kaip
Rusija elgias su žmonėmis, Pažvelk į Lietuvą, jeigu nori
norite pavyzdžio, kaip Rusijos komunistai pakelia sy-
venimo lygį. Pažvelkite į Lietuvą, jeigu norite pavyz-
džio kaip Rusija gerbia žmogaus teise, je laisvę ir
socialinį saugumą. Pažvelkit į Lietuvą, jei norite iš-
vysti pavyzdžio beated airinis Rusijos imperikalizme,
teritorinio ir suvereninio. Pažvelkit į Lietuvą ir
išskirk kaip ant dalne pamatysit, kokias šūpiai demo-
kratijos bei laber-lioio režimo pūsedijai atstovauja
Rusijos suverenumas.

Lietuvos pavyzdžiu lengva išsivaizduoti, kuo pavims
Kinija Rusijos valdžioj. Lietuvos pavyzdžiu lengva išsi-
vaizduoti, kas pasidarytų sukultūrinis Švedijos ir Da-
nijos stardentu, jeigu jos laistų Rusijai diktuoti savo
politiką. Lietuvos pavyzdžiu lengva išsivaizduoti, kas
darsė su vikiečių amatais, žemes akie pramone Sovietų
okupacinei zonej. Lietuvos pavyzdžiu lengva išsivaizduo-
ti Graikijos, Turkijos, Palestinos, Irako bei Irano li-
kimo, jeigu tos šalys patektų Rusijos valdžioj. Lietu-
vos pavyzdžiu lengva išsivaizduoti Somijos, Baltijos
valstybių, Lenkijos, Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Ven-
grijos, Rumunijos, gal net Austrijos galutinai paskan-
dina barbariškae rusiškąje materializme, ateizme ir
totalistinis despotizme tvare.

Atejo metas aktingai veikti.

Jau atejo laikas, - ištiktųjų jau praėjęs, - kada Amerka ir visas likęs pasaulis turi mesti toleravę ir pasyviai priėmę Rusijos teritorinę agresiją ir imperialistinę ekspansiją ir pasiinti ryžtingai, aiški ir nepaneigiamai vadovauti ne vien kovingai epuzicijai prieš tolimosnią dabar dar laisvų ir savarakių tautų teisių suverenume bei teritorinio nelėšismų pamyne, gręsianti iš Rusijos, bet ir kovingai vadovauti atstatymui teisių, suverenat ir teritorinio nelėšismų to kadaise laisvų ir savarakių tautų, kurias Rusija yra nukariavusi. Kad Lietuva ir lietuviai, Lenkija ir lenkai, Estija ir estai, Latvija ir latviai ir visos vidurio Europos tautos nuo Baltijos iki Juodosios jūros patekusios į rusiškosios tironijos baisybes, privalo būti išvadotos iš tos vergijos ir bėdžiavos, yra lygiai taip pat svarbu, taip svarbu, kad Suomija ir Graikija, Turkija ir visi art. Rytai, Kinija ir Korėja, Skandinavija ir Pakistanas nepatektų į rusiškosios ekspansijos baisybes ir siaubą ir į akinį bei kultūrinį sužlugdymą.

Prisiėmę krikščioniškų nusikėngimų, nuolankumu ir pasifizmu, mes ir kitos demokratines valstybes netik priimam barbarišką dabartinę Rusijos administracijos bei institucijų praktiką, bet taip pat sutinkam su politika ir veiksmais, privedaisiais prie tos barbarijos. Mes glėstome brutali imperikalizmą, kuris nesistengia pakelti žmogaus akinį standartą bei pagreitinti jo kultūrinę pažangą, bet siekia sukurti tironiją, kuri išjungia visas keturias laisves; tetai gi prailgins smurte vyrafinę prebui ir atabe žmogaus pastangas ir laukiniškumą pakelti iki šiek tiek tokiu saugumo laipsniu, pasiekti taikos ir patenkiamo gyvenimo lygio. Šue teta, kai Lietuva buvo įjungta į sovietinę valstybę taurioji lietuvių tauta temte skurdą, pažeminimą, kančias ir mirti. Jų kraštas tuštinaamas ir atidvedamas rusų kare veteranams. Lietuvių pramonė išdraskyta ir nuskurdinta, jų akinie priemonės sunaikintos. Jų šeimos, bendruomenės, institucijos išardytos, net sunaikintos. Šimtai tūkstančių taurių lietuvių išduyti, kai kurie tiesiogiai, kiti numariati badu, dar kiti sunaikinti vergijoje jiems neįpraste klimato srityse, kurie negal

priprasti.

Bemiai sau sėdėdami ir sovietus glostydami ir mes ir kitos demokratines pasaulio tautos - reikia manyti, jos yra gerės valios, - leidžiam žiauriai auniukuoti išdidžią, laisvą ir iniciatyvę kupiną, krikščionišką lietuvių tautą ir valstybę; prieš tai mes net veiksmingai neprotestuojame. Patys lietuviai ir jų kilmės emigrantai drįso pasipriešinti ir nešti iššūkį beateisriai Rusijos galybei. Laikas kad sugrįžtume mes ir mūsų demokratiniams sąjungaikiams.

Lietuvoje tebėžeria laisvės kievirkštis.

Massachusetts atst. Johan F. Kennedy, demokratas:

"Prieš pirmą kartą, vakar, vasario 18 d., sukako trisdešimt pirmi metai nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo.

Šiandien toji laisvės lietuvių tautos nepriklausomybės deklaracija tegyja jų širdyse, nes tą šalį kaip ir kitas Baltijos valstybes nuo kitų laisvę branginančių tautų skiria sovietinė geležinė uždanga.

Tiesa, kad Rusija suaktyvėjo geografinę eritį, vadina ją Lietuva, lygiai kaip ir Latvija su Estija, jos kaimynus prie Baltijos. Tiesa, kad sovietinių valdymų prispauda neikina amžiusis laisvę brangiusius lietuvius. Tačiau netiesa, kad Lietuva jau visiems laikams sunaikinta; nes šiuo metu karštygiška ginkluota rezistencija vykdo tautos valią, kovodama prieš prispaudėją.

Amžinai Jungtinių Valstybių garbei mūsų šalis nepripažina grebueniškos sovietinės aneksijos.

Šiandien aš atkreipiu dėmesį į tai, kad Lietuvoje tebėžeria laisvės kievirkštis; ji šaukia mus ir visoms laisvesiems tautoms, kad geležinės uždangos tamso turi būti pašalinta ir, kad Lietuvai turi būti leista vėl išsiti į sąnelę su kitomis laisvomis pasaulio tautomis.

III. SENATORIŲ PRANEŠIMAI.

Pažiu atsiųsti amerikiečių lietuvių laferencijos Senat

lebece Senatorius Parkas, demokratas:

"Leiskit man pareikšti sveikinimus jums ir jūsų tautai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmų metų sukakties proga.

Trauktų, kad visos tautos galėtų švęsti savo laisvę bet, deja, pasauly tebėra tautų, kuries ir toliau pa-

verginėja kitas.

Aš meldžiuos, taip kaip ir Jus, kad ateity diena, kada tautos galės pasirinkti sau valdžią ir tvarkyti savo reikalus be baimės būti kitų pavergtoms".

Connecticut senatorius Momanas, demokratas:

"Keržygiška lietuvių tautos rezistancija yra įkvėpimas mums visiems. Lietuvių tautos pavergimas ir priepaunda kelia amerikiečių tautai didelį susirūpinimą.

Apgailestaudami lietuvių tautos pagrindinių laisvių užslopinimą, mes džiaugiamės jos nerse ir tarybe tironijos jungs.

Aš tikiu, kad milijonai amerikiečių karta su mumis laukis dienos, kad Lietuvos Respublika atgaus visišką nepriklausomybę".

Connecticut senatorius Reimand B. Baldwin:

"Šis prašymas noriu pareikšti jums nuoširdžią viltį, kad mes galime laukti dienos, kada Lietuva vėl bus laisva. Jūsų Tėvynė viena iš pirmųjų pateko į ruskąją sovietų ekspansijos dėžę. Tikėtinės visi, kad vieną dieną Lietuva vėl bus laisva".

Daware senatorius John J. Williams, respublikonas:

"Kartu su jumis aš tikiu jog neperteliamasi diena, kad Lietuva vėl bus laisva nuo dabartinio komunistų viešpatavimo".

Delware senatorius J. Allen Trac, jr demokratas:

"Esu tikrai laimingas, galėdamas pasveikinti jus, lietuvių tautą ir lojaliausius lietuvių kilmės amerikiečius Lietuvos Nepriklausomybės paskelbime trisdešimt pirmą metų praga.

Kartu su jumis aš didžiai rūpinuosi dabartine Lietuvoje padėtimi anapus geležinės uždangos.

Bežkaries žmonių grupės, didelės ar mažos, pavergimas yra tiek svetimas demokratijos principams, kad ir aš kaip ir jus graužinas matydamas, jog tokia padėtis tebėra tiek daugely rytų Europos kraštų.

Su jumis aš tikinuos, kad lietuvių tauta netrukus galės džiaugtis laisve, dėl kurios daugelis tiek daug yra pasukęjės".

Illinois senatorius Scott E. Lucas, demokratas:

"Aš rengiuos senate posėdy priimti Lietuvos nepriklausomybės sukaktį mūsų vyriausybės pareigdamas ir kvatui. Aš tai padarysiu su džiaugsmu".

Indienas senatorius Hamer K. Gephardt, respublikonas:
 "Mūsų didžiosios laisvų žmonių tautos paveldėjimas, kiles iš tokie pat pasiryžimo priešintis užvaldymui, skatina mus moraliai paremti Baltijos valstybes ir nuoširdžiai tikėti, kad jų nepeliejujamos pastangos gražinti savo kraštams laisvę bus sėkmingos."

Here mažes tautos pastangos tokiois aplinkybėmis dažnai atrodo beviltiškos, mums reikia prisiminti suakumų tą, kurie davė laisvę Amerikai."

Kansas senatorius Clyde W. Reed, respublikonas:
 "Aš noriu pareikšti savo sveikinimus ir geriausias linkėjimus Amerikos lietuviams Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmą metų sukakties progai. Ne viena kita šalis ar tauta neparedė didesnės laisvės meilės ir narsiau nekevojo savo nepriklausomybei pasiekti bei išlaikyti, kaip lietuvių tauta. Jūs dviasia yra nepalaužiama: i Ameriką atvykę lietuviai atidavė savi inaišą, taugumą, darbštumą ir gerovės kėlimą. Mes visi esame pasinaudoję lietuvių duotu atsidavimu ir šeimoms ir Dievo meilės pavyzdžių. Lietuvių tautos pasipriešinimas prispaudėjui atneša gražių vaisių".

Maio senatorė Margaret Chesa Smith, respublikonė:
 "Giliai atjausdama jūsų tautos nelaimę prisidedu prie kitų reikėdama geriausius linkėjimus jos nepriklausomybės paskelbimo proga vasario 16 d."

Aš dideliai įvertinu Amerikos lietuvių men pareiktus linkėjimus".

Senatorius Owen Brewster, respublikonas:
 "Kiekvienas amerikietis kartu su jumis giliai trokšta, kad būtų atstatyta lietuvių tautos nepriklausomybė ir prie to linkėjime prisideda visi laisvieji žmonės kur jie bebūtų".

Bandavimo su lietuvišiais vaizais.

Marylande senatorius Herbert R. O. Conor, šnekrotas:
 "Džiaugiuos galėdamas su šiuo raštu pasiųsti jums kelis egzemplierius savo pareiškimo, padaryto tą dieną senate."

Leiskit man patikinti, kad tame pareiškime išreiškiu jausmai rėde nuoširdų mane įsitikinimą, išaugusį iš daugiau nei 10 metų trukusio glaudaus bendravimo su lietuvių keliaujos nariais Baltijos kraštuose.

Man, kaip ir jums, laimingas bus šoji diena, kad mes
vėl galėsim susirinkti vasario 16 d. ir švęsti Lietuvos
nepriklausomos valstybės, atkūrimą.

Massachusetts senatorius Henry Cabot Lodge, jr respul
likonas:

"Esu laimingas, galėdamas pridėti Congressional Reco
egzempliarų, kuriame pažymėtas mano pareiškimas padė
rytas vasario 16-17 d., ryšius su Lietuvos trisdešimt
pirmy metų sukaktimi".

Nebraskes senatorius Kenneth S. Nechry, respublikonų
fakcijos lyderis:

"Man pranešta, kad kai kurie senatoriai norės atšymė
ti Lietuvos Nepriklausomybės dieną, vasario 16 d. aš vi
sokiais būdais padėsiu, kad laikas būtų tinkamai sutver
kytas ir, kad tie pareiškimai jūsų jaunajai Tėvynei bei
tautai būtų padaryti."

Newjersey senatorius Ch. Alexander Smith, respublike
nas:

"Jums žinama, kad aš esu vienas iš tų, kurie rūpinosi
išleisti traktatų įstatymą, kuris dideliai padės taks
tanžiame Baltijos valstybių pabėgėlių atvykti į mūsų
kraštą. Man ypatingai rūpi traktatų įstatymas, nes 1947
m., lenkydamasis Vokietijoje aš aplankiau daug DE ste
vyklų ir sutikau daug puikių žmonių iš Baltijos kraštų
bei Lietuvos.

pakit tikri, kad aš visomis jėgomis atstengsiu tal
kiinti prieš komunizmo antplūdį Europoje ir prieš tautų
psvergimą visame pasaulyje".

New Jerke senatorius Irving H. Liva, respublikonas:

"Ryšius su Lietuvos nepriklausomybės, paskelbtos
1918 m. vasario 16 d. trisdešimt pirmų metų sukaktim,
aš nuoširdžiai sveikinu lietuvių kilmės JAV piliečius
ir linkiu sėkmes jų patriotinėms pastangoms lietuvių
tautas labai.

Nėra pasaulie perspektyvos šiuo metu nėra šviesios
ir da ugelio tautų laisvė ir nepriklausomybės kartais
gali atrodyti tolimos, tačiau ją pasiekti ne tik tik
rai galima, bet labai yra net įtikima. Kai mes, kurie
tebesam laisvė bei nepriklausomi dar galim apginti ir
išsaugoti laisvę bei nepriklausomybę, mes ir toliau
panaudosime savo įtaką labai tų, kurie nėra tokie lai
mingi kaip mes. Pasaulie mažiesiems bei silpniesiems
persekiojamiems prispaustiems viltis vis tebėra. Šiuo

notu svarbiausias visų amerikiečių uždavinys yra išlaikyti mūsų šalį stiprią ir laisvą. Tuo būdu mes geriausiai galim padėti ir kitiems.

Pripažindamas mūsų amerikiečių atsakingumą, aš kviečiu Amerikos lietuvius, talkinančius gražinti ir nepriklausomybę draugams bei giminėms Lietuvoje, būti tvirtai pasiryžusius nesumažinti savo pastangų. Tuo būdu galutinis tikslas galės būti pasiektas.

Wisconsin senatorius Alexander Kelly, respublikonas: "Su džiaugsmu pasinaudoja šia proga pareikšti savo kerščiavimus linkėjimus visiems Lietuvos ūkaus ir dukroms visame p sauly ir visiems draugams tos didvyriškos tautos taip branginančios savo laisvą.

Deja, šiandien kaip jūs sakat, teji šauki sveatę, prislėkta anapus geležinės uždangos, tačiau aš esu tikras, kad laisvės liepsna visos lietuvių tautos širdy tebedega taip skaidriai, kaip visada. Tos šalies gyventojai yra patyrę jau seniau svetimos tyronijos penkis, tačiau jie niekad nematė ištikimybės laisvės ir tikėjimo principams, kuriais jie vis diktuoja jiems jų Dieve duota sąžinė.

Dėl to aš sveikinu nepalaužiamą v są lietuvių dvasią ir laukiu tos laimingos dienos, kada Lietuva vėl bus laisva ir vėl galės prisidėti prie laisvų tautų pažangos ir taikos".

IV. ATSTOVŲ KUNŲ MARIO BARRISKIMAI,
raštu atsiūti Amerikos-lietuvių-Lafarmacijos Centrai.

Connecticut atst. James T. Patterson, respublikonas:

"Mišriais - džiaugsmo ir liūdesio - jausmais aš sveikina visus Amerikos lietuvius jų Tėvynės nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt pirmą metų sukakties proga.

Man džiugu pasveikinti, kad lietuvių kilmės mūsų piliečiai nesuskaitamai kartų padėmė treve savo ištikimybę ir patriotizmą mūsų kraštui. Mūsų draugų lietuvių esmingas indėlis padarė juos pirmiaisiais pilieciais.

Šios sukakties minėjimas atnauja liūdesiu dėl jų gimtosios Lietuvos likimo. Teji didi šalis, daug davusi Europos kultūrai ir pažangai, dabar yra rusų priespaudos ir totalistinio pavergimo auka. Bet bū-

kit narsūs, lietuviai niekad neaugalimi, o viso pasaulio laisvieji žmonės žiūri į jus su užuojauta ir supratimu."

Illinois atst. A.J. Sabata, demokratas:

"Man pasidžiulianč Jungtinių Valstybių Atstovų Rūmose pirmąją rezoliuciją ir reikalavusią tos institucijos palankaus nutarimo, didžiai skauda, kad šiuo metu lietuvių tauta neturi nepriklausomybės, kurią aš žmoniškai rėšiu ir kurio reikalauju."

"Aš karštai tikiu ir melžiuosi, kad nepertolinusio ateity Lietuva, kaip ir kitos nelaimingosios Europos šalys, vėl būtų išvaduota ir laisva."

Atst. Chester A. Shannon, demokratas:

"Man džiugu pareikšti savo draugams, Amerikos Lietuviams, geriausiems linkėjimus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt piram metų sukakties proga. Lietuvy tautai atintas gyvenimas, laisvė ir laimės siekiama. Ji yra girtina už savo narsią kovą dėl laisvės."

Dvasinės jėgos šaltinis.

Massachusetts atst. Harold D. Denhue, demokratas:

"Malonu man kaip Jungtinių Valstybių atstovui iš Massachusetts ketvirtosios rinkimų apygardos prisijunti į jūsų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt piramų m. minėjimą. Šiais 1949 metais mūsų minėjimo šventę gaubia skausmas, nes Lietuvą tebekausta beato-deiros imperikalizmo jėgos."

Tačiau skaidrus krikščioniškoje tikėjime žibintas, šviečias Lietuvos istorijoje, tebėra jos rankose ir iš jo aš tvirtai tikiu, kils dvasinė jėga telian sekmingai priešintis diktaturai. Kiekvienas lietuvis širdy niekad neišblės laisvės aistra."

Lietuvos ir kitų mažųjų tautų byla yra iššūkis šioms linei mūsų krašte ir jungtinių tautų sąžinei įvykdyti pagrindinius principus - sukurti laisvę visiems žmonėms. Vykdydama paprasčiausį žmoniškumą mūsų vyriausybė tur reikalauti, kad lietuvių tautai būtų atiduota nepa-giama teisė tvarkytis vidai taip, kaip ji randa tiak

Didžioji skriauda padaryta Lietuvai, turi būti at-taisyta, ir aš savo pareigą pasižadedu, kad aš beaty-ges stengsiuos ginti šventąją Lietuvos ir visokios ž-gaus laisvės bylą."

Sovietų laukia pragaištis.

atst. Tėvoms J. Lais, demokratas.

"Kokią tragediją slypi tase keliose naujosios Ištėrijos aulose: "Lietuva... priimta į SSRS kaip 16-ji tarybinė respublika..." Pastaba: Aukščiau tai buvo nepriklausoma valstybė.

Įsidėmokit "16" skaičių. Tai žemklas, kurio pažymėta kadaise laimingos tautos pavergimas. Jis byloja apie tauką, kurią brutalia jėga pavergė vadindamas kaimynų ir suve draugišką pademonstravęs išprievartaudamas mąžytę Lietuvą ir priverdamas ją koncentracijos stovykla.

Nors užrakinta už geležinės uždangos, Lietuvos tauta paselėja išsivaidavimo troškinį, kuris vieną dieną tikrai išsipildys. Komunistinio prispaudėjan nickad je neužslopes "16" skaičius visiems lietuviams, tiek Tėvynėj, tiek visame pasauly turi kitą prasmę. 1918 m. vasario 16 d. toji maža nersit tauta prie Baltijos, paskelbė save nepriklausomybę.

anos laimingos dienos atminimas tebegyvas. Tą atminais tėvai perduoda vaikams, įkviepdami jiems stiprybės pragyventi save persekiotojus. Tai neužgesinamas laisvės žibiatas, kuris vėl užsvies pasauly.

Sovietai teriasi užkariavo Lietuvą. Iš oro taip gali ir atredyti. Tačiau - ir tai tipinga materialistinė sovietų galvosėmsi - jie užmiršo tiesą, kad žmogus gyvas ne vien duona. Jis pakelia save akis į Dievą ir bando feruauti save gyvenimą pagal aną tobalybę, kuri augeli neapykantes, žiaurame ir gebūme piktą. Sovietai tai yra užmiršę, ir dėl to jų laukia pragaištis.

"Greičiau nei mes įsivaizduojam..."

Tasai Dievo įsakymas t isingume sickimas tebegyvas lietuvių miestyse ir širdyse. Mes tai žinome. Visi laisvieji žmonės tai žino. Antikriste gylbė augeli naveikti tes dvasinės jėgos, kuri visus paderius žmones ir tautas suveda vienybą priešintis prispaudai.

Jau net dabar komunizmą draske vidinė nesandara. Spaudimas iš vidus ir iš ore galų gale susipinais je diktatorinius varžtus.

Lietuvos išlaisvinimo diena gali ateiti aukščiau nei mes įsivaizduojam. ir vasario "16" bus anžiniai laisvės

Lietuvos praeškes diena:--

Atst. Joseph A. Martin, respublikonų mažumos lyderis
"Kamane nuširdžiauši sveikiamai lietuvių tautai je
nepriklausomybės trisdešimt pirmą m. sukakties proga.
Toji diena skelbia, kad laisvės žiburiais vieną dieną
vėl nušvis visam pasauliui. Didžioji tamsa, vyraujanti
anapus klaidiesies uždangos Europoje, amžinai nepasili-
ks. Visas pasaulis tolydžio patiria apie diktatūros
mūsų tautų traginingą likimą.

Pasaulyje revoliucijos siekias komunizmas kevoja su
visomis laisvės aspiracijomis. Komunizmas tegali val-
dyti kruviaėmis tironijosej priemėmis.

Komunizmas klti ir gali išsilaikyti tik toj, kel
žmonių masės yra alkio, neturto ir nevilties kėliniai
Komunizmas tėra kelias į vergiją, bet ne atgal.

Komunizmas šaiposi ir tyčiojasi iš visotino troški
laisvės, taikos ir visiems vienodų galimųjų.

Tie, kurie priešiamai smurtiniam ir bedieviniam ko
munizme veržiamisi, tuo pačiu narsiai kevoja dėl žmo-
gus laisvės. Toji laisvė tebus realizuota, kai Lietu
tes ir kitos šaunios šalys, dabar Kremliaus terore
valdomos, bus gražintos į laisvų tautų šeimą, kaip
pilnatėsisiai narsiai.

Geriausios sėkės įsėj-šėniam-darbui".

Neršk Daceps atst. William Lemco, respublikonas:

"Aš visisškai jums pritariu ir jaučiu, kad turi bū
ti laisva ne vien Lietuva, bet ir kitos mūsų taut-
tes. Mūsų vyriausybė turėtų užinti jungtinėse tautose
kietą poziciją ir reikalautų, kad Rusija atsitrauktų
į save sienas ir ten pasilikėtų.---

Newyersey atst. Edward J. Hart, demokratas:

"Parsi aš turėjau garbę pasakyti kalbą Newyerce,
ir Newyerce Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo
trisdešimt m. proga. Aš tebepalaikau save jausmus pa-
reiktus šio proger.---

Atst. Mary T. Horton, demokratė:

"Džiugiuos gavusi progos pasveikinti Amerikos li-
vius Lietuvos Nepriklausomybės trisdešimt pirmą m.
sukakties proga.

Lietuviai tėvynėj ir svetur pasaulėja laisvės idealu
pavyzdinčiai išreiktus laisvės deklaracijoje 1918 m.
vasario 16 d., ir dabartinėmis tamsiomis Lietuvos

istorijas dienomis tie iš mūsų kurie gėrisi lietuvių tautos mersa, žina, kad ji, net būdama net už geležinės uždangos, bus ištikima principams, kuriems ji pasiūventė prieš vienos kartos metą.

Aš giliasi tikiu, kad ateisiantieji metai išvys galutinai tų idealų triumfą.

Newyork atst. Kenneth B. Ceting, respublikonas:

"Gali būti tikri dėl mūsų suolatinių palaikams dėmesio ir pastangų jūsų mersiesios tautos labui."

Atst. Hester C. Gorski, demokratas:

"Aš noriu Jus patikinti, kad be atvaages remia visas komunistine-cukovstyta tautas".

Atst. E. W. Carney, respublikonas:

"Pridėtu save parsiškina išspausdintą Congressional Record. Aš tai padariau su dideliu džiaugsmu, reikėdama save pagarba Jūsų tėvynei ir tautai."

Pennsilvane atst. Daniel J. Flood, demokratas:

"Kaip Jūs žinat, aš visada noriai pasitaravau Jums padėdamas mersiai lietuvių tautai ir jos kainynams prie Baltijos, Latvijos ir Estijos."

Džiaugiamės, galėdamas karta pasiūsti kalbą, kurią pasakiau Atstovų Rūnuse, pateikdamas tikrus faktus apie mersiąją šiaurės tautą.

Leiskit pasveikiati Jus ir Jūsų organizaciją ryšium su Jūsų suolatiniu pastangomis šioj didžioj byloj dėl laisvės ir teisingumo".

pasisigėrėjimas ir užuojauta

Atst. Hardie Scott, respublikonas:

"Per Jūsų informacijos Centrą aš reiškiau save auėirdžiausias sveikinimus ir geriausius linkėjimus Amerikos lietuviams Lietuvos Nepriklausomybės paskelbime trisdešimt pirmą metiųjų sukakties progą."

Ilga ir gerbiags Lietuvos istorija, laisvę brangi-
naučies lietuvių tautos patriotizmas, jos desperatiš-
ka ir nepaliaujama kova dėl laisvės, nepriklausomos
valstybės, kalia kiekviene tikre amerikiečie užuojau-
tą ir pasigėrėjimą.

Nė viena tauta neturi didesnės teisės į savaraku-
mą ir nepriklausomybę, kaip trys milijonai Lietuvos

piliečių. Savo kalba, kultūra ir tradicijomis jie atstovauja savitai senos kilmės tautai. Taip esant lengva suprasti ir įvertinti jų pasiryžimą atstatyti savo tautinę nepriklausomybę.

Istebija rėdė, kad graeity Lietuva yra daug sykių laimejusi savo nepriklausomybę ir vėl jos netekusi. Su teikia pažiūra amerikiečiai nesutinka. Jungtinių Valstybių vyriausybė nepripažįsta Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, bet ir toliau pripažįsta Nepriklausomos Lietuvos atstovus, akredituotus šiame krašte.

Lietuvos nepriklausomybės trisdešimt pirmą m. sukakties šventę yra didelis įvykis ne vien Amerikos lietuviams, bet ir visiems amerikiečiams. Ir kaip privatus pilietis, ir kaip Kongreso narys aš manau, kad Jungtinės Valstybės turėtų ir toliau remti mažųjų tautų apsisprendimą, laisvų bei neklindamų rinkimų reprezentacinės vyriausybės reikalavimus. Aš pasisakau už tų principų palaikymą visame pasaulyje; jie turi pagrindinės reikšmės taikui ir saugumui.

Toliau, Jungtinių Valstybių tauta yra nepakeičiamai susistačiusi prieš plėšikinius veiksmus, vykdomus smurtu ar jėgos grąsijimu. Į priešingą bet kurios rušies kėlikiūnaisi į svetimos valstybės, kad ir kaž kaip galingos į vidaus reikalus kitos suvereninės valstybės, nors ši būtų ir labai silpa.

Esu laimingas, galėdamas prisijungti prie visų Amerikos lietuvių džiungią viltį, jog nebetoli diena, kada jų gimtoji šalis džiūngsis laisve ir nepriklausomybe, dėl kurios jie savo beūcia pavyzdžiu yra pasiryžę, jei reikės, pasukti savo gyvybes ir turėjus".

Atst. Iver D. Fenton, respublikonas;

"Aš jau dažnai esu pareiškęs, -leiskit ir tai man pakartoti šį sykį, jog kiekvienas asmuo, tikis į tikrąją demokratiją ir laisvę, laukia dienos, kada Lietuva ir Baltijos valstybės atgaus nepriklausomybę.

Didžiūngies galėdamas įsijungti į Amerikos lietuvių vilties kupinas maldas, kad nebetoli būtų diena, kurią mūsų broliai lietuviai svetar džiūngsis nepriklausomybe ir laisve, kurią mes čia, Amerikoje, taikiomis priemonėmis stengiamės užtikrinti visoms laisvę brangiems žmonėms tautoms".

Atst. James G. Fulton, respublikonas;

"Aš tikrai trokštu laisvės lietuvių tautai ir kitoms

pasaulie tautoms, tikiesiems individualizams laisvės ir liškiu juvė geriausies sekės."

**Y. J. HOBAN MORRATH DEMOKRATŲ TAUTINIO KOMITETO
PIRMININKO TELEGRAMA**

"Aš prišėdėu prie juoq, šiandien švenčanėq Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 m. sukaktį. Karštai tikiu, kad karzygiška lietuvių tautos kova prieš tironiāq irpriešpudā žadins pasaulie sažinę."

Tinkamai darsē Jungtinės Valstybės ofiāialiai pripažindamos Lietuvos nepriklausomybē. Bet toks pripažinime savsime, dar nesustabdys aiškiāi regemos prispaudēje politikos išsaikiati ir deperteti te melsiminge krāte gyventojus. Juos švesdami Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, dar kartā primenate laisvę brangiantiems žmānė visur pasauly, kai maikiama tauta, nepaisant iākilmingiausių autarēiq, garantuojanēiq jos laisvę.

"Iriakite šia pūge geriausius linkėjimus."

VI. VĖLESNI PARIŠKIMAI JAV KONGRESE

Newjerke senatorius Irwing Ives, respublikonas, 1949m. vasario 25 d. ā senatē pasakē kalbā:

"Tas pirmiaška, aš prašau viešingai autarti, kad butų kar reikia perduata ir Congress senai Reherd atpausdiante rezolucija, kuriā 1949 m. vasario 16 d. priēmē Newjerke pilieāiai, minėdami Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 sukaktis. Aš taip pat prašau, kad Congress senai Reherd butų paskalbtas mane raāias Ameriāes lietuvių tarybai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 m. pūge."

aiškas nesipriešinant, rezolucija ir tātāas perduati senatē užsienio reikalų komisija, ir jos išakyta atpausdianti Congress General Record at.

NEWJERKO LIETUVIŲ REZOLIUCIJĄ

Newjerke pilieāiai, 1949 m. vasario 15 d. susirinkę Cafitol otelyje i Ameriāes lietuvių organizacijų tarybos sušauktā susirinkime Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 31 m. sukakties pamiatē, tinkamai spavaratē ir nubelsavę.

K u r s a s :

1. Atsiaiždami iškilmingai pasišašytus pračio karo sąjunginiską išpareigojimus gerbti atlante Char-tes, keturių lašvių, Jaitos deklaracijoj išlais-vingtams sufeges tautoms priacipus ir jamšanių tau-ty chartos ušdcaamos jes maršams pareigas; ir konstatuodami, jog pe kelato metu ano karo pa-berges kurepaže Lietuva, Latvija, Estija ir eilė kitų vidurio bei rytų Europos valastybių tebera skaudžioj Sovietų Rusijos okupacijos priespaudoj, nors tai pažiidžia sakytesias iškilmingasis karo metu deklaracijos, - kreiptis į Jungtinių val-tybių prezidiatą, valstybės sekretorių ir Kon-grese aarius, kad būtų atstatyta karo laimejusių demokratijos gerbei reikalaujant Sovietų sąjungą tiesiegi ir tarptautineme forume, kad rusų kar- rinės pajėges ir gėdiageji pelicija būtų atitrank- ta iš Lietuvos bei kitų pamašioj padėty esančių suverenių kraštų, kurių integralumas pažiidžia 1949 m. rugpiūcio irrugseje ma. nacių sovietų samokālas.
2. pareikšti save pasigerėjimą laisvę brangiausia lietuvių tauta, kuri be atvangos ginklu ir pa- ayvei kovoja pries sovietinį okupaciją, giadama pagriadinis žmogus teises, save demokratines, kr- krikščioniškas tradicijas bei pažiistas save suverenaus, darušytoj broliškoj sąjungoj su lat- vių, estų, ukrainiečių, lenkų, ir kitų tautų pe- griadinis pasipriešinime sąjudžiais, stengdama išlaisvinti tes tautas ir šalį ir atgauti pri- klausemą vietą tarp laisvų suverenių Europos taų.
3. Kriepiti į laisvąjį Amerijos spaudą, kas ji su d- di desiu dėmeniu skelbtų apie nepakeliamą krikš- čionybės persekiejimą visose Sovietų ušvaldytose kraštose, ano 1940m. pradėtos nicksioge nomos katalikų baznyčios persekiejimus Lietuvoj, ligi bandyme sumeikinti visus krikščioniškus ti- kėjimus Baltijos valstybese, Lenkijoje, Vengrijoj, Ukrainoj, Českoslovakijoje ir Balkanų valstybese. Vise mate, kai Kremlius teikingumą išpšievartauja individualiu kurie nors Arkivyskupą ar kar-

dinolo atvėju milėjonai/ kenkinamų kriščionių Baltijos valstybių bei Ukrainoje užsitarnauja aktingesnio protesto krikščioniškųjų bendruomenių, kurios tebėra laisvos.

4 Pareikšti padėką senatoriams bei atstovams, kurie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo trisdešimt vienu metų sukaktyvių proga Kongrese pasakė kalbas lietuvių tautai padrasinti.

Amerikos Lietuvių Organizacijų Taryba.

Pasirašė: Joseph Gloveckas, Pirmininkas
Daniel J. Averka, Sekretorius.

/Senatoriaus Irvingi~~xxxx~~ Ives raštas paskelbtas rašytiniuose senatorių pareiškimuose LAIC-ui/.

Lowell, Mass. lietuvių rezoliucija.

Massachusetts senatorius Lodge 1949 metais vasario 25 dieną JAV senate:

Pone Pirmininke, savo kolegos Massachusetts senatoriaus Mr. Santonssall vardu aš prašau vieningai pritari, kad būtų kur reikia nukreipta Congressional Record atspausdinta rezoliucija kurią Amerikos Lietuvių Draugija ir klubų federacija priėmė Lietuvos Nepriklausomybės 31 metų sukaktis šventies proga".

/Niekam nesiprišinant rezoliucija persiūsta Senato Užsienio Reikalų Komisijai ir įsakyta išspausdinti Congressional Record/.

Kadangi 1918 metais vsario 16 dieną Lietuva buvo paskelbta laisva ir nepriklausoma respublika pagal suvereninę visų tautų teisę pasirinkti valdymo formą, kurioje jos nori gyventi.

Kadangi JAV ir D. Britanija paskelbė tam tikrus laisvės ir teisingumo principus visoms tautoms, didelėms ir mažoms, ir išreiškė juos Atlanto Chartoje ir Keturiuose Laisvėse, kurias Sov. Sąjunga oficialiai pasirašė;

Kadangi Sov. Rusija pažeizdama tuos principus yra atėmusi Lietuvos Respublikos laisvę, vykdo genocido politiką ir naikina kultūrinę bendruomenę, be atodairos deportuodama į Sibirą, beparstojo griaudama jos valadžios, pramonės, kultūros ir švietimo sistemą, masiškai žudydama ir imdama į kalėjimus to krašto gyventojus,-

Dėl tebeuie sutarta,

kad Levell, Mass., lietuviui kuo griežčiau sieti protestuoja ir pasmerkia pleškinę sovietinę Lietuvos okupaciją ir nepalaujamą lietuvių tautos naikinimą, depertaciją ir išskališumą, tuo būdu siekiant susiinti lietuvių tautos subatancija

Toliau, kad Levell Mass., lietuviui prašytų Jungtinių valstybių vyriausybę laikytis savo dabartinės politikos - nepripažinti Lietuvos prijungimo prie Rusijos ir pasauodejus savy įtaką, kad pažaintas Lietuvos savaraimas būtų pozityviai atstatytas.

Toliau, kad Levell Mass., lietuviui prašytų JAV vyriausybę reikalauti per save atstovus Jungtinėse Tautose, kad Jungtinių Tautų visuma intęsi tinkamų priemonių priversti Sov. Rusija laikytis sutarčių ir Jungtinių Tautų Chartes mnestatų.

Toliau, kad šioji rezolucija būtų pasiūsta JAV Prezidentui Jo Ekselencijai Harri S. Trumenui, valstybės Sekretariai p. Dean G. Ačesenui, Massachusetts sekreteriams p.p. Leverett Saltzstallk ir Henry Cabot Lodge, Jr.; Massachusetts penktosios rinkiminės apygardos atstovai p. Edith Nurse; Roger; taip pat vietos spandai.

Levell Amerikos Lietuvių Draugijos ir Klubai."

Konsule p. Petre Daužvardžio kalba

Illinois atst. Martia Gerski Atstovų Rūmese 1949 metais kovo mėn. 11 dieną:

"Dėne Pirmaiaike, aš mamau šias pastabas paskelbti Kongresional Rekord įjungiant į jas šią Lietuvos konsule Čikagoje Petre Daužvardžio kalbą pasakytą Saucagaall, Roter klube 1949 metais vasario 25 dieną".
/p. Daužvardžio kalba nutarta paskelbti Kongresional Rekord/:

Pagriadinė mano kalbos mintis yra lietuviškasis liepos 24 dienos atitikime - vasario 16 dienos, Lietuvos Respublikos nepriklausomybės 71 metų sukaktis. Galvėdamas apie Lietuvą, ir turėdamas galvėd Jurgio Vašingtono gimimo dieną, aš mintimis grįžtu į 10-tą šimtmetį, 1776/1795 metais. Tais metais buvo paskelbta Amerikos nepriklausomybė; tais pat metais buvo užlepiata 600 metų tvėrusi Lietuvos nepriklausomybė; Aus-

trija, vokiečiai ir Rusija pasidalino Lietuvą ir Lenkiją. Jų didvyriai ir laisvės simboliai - Jėsus Kristus, Pulaskis ir daugia kitų navyko į Ameriką veikti laisvės labui, kad laisvė galėtų būti gražinta ir jų tėvynei Lietuvai ir Lenkijai. Jų idėjos ir siekimai nekrito ant vėlos; sąkla, jų sėta derlinga laisvės Amerikos žemė, neišnyko laisvės dvasios ir Jungtinių Valstybių prezidento Vilsono pasakytas sprendimo principas, jų tėvynei atėję vaisių 1918 metais rusų okupuota ir prispausta Lietuva davė Amerikai daugiau nei milijoną savo garbuzių sėmų bei dukrų; jie padėjo sukurti Amerikos pramonės gylybę ir kraštą, kuris yra tautos ir tautai. Amerika savo ruožtu padėjo Lietuvai ir kitoms laisvę branginančioms tautoms susigrąžinti laisvę ir tapti visada dėkingais Amerikos seserimi. Santykiai su tomis tautomis buvo ir tebėra giliai nuoširdūs ir draugiški. Visos laisvę branginančios tautos, laisvės ir pavergtės, iš savo idėle visos Amerikos - laukia išlaisvinimo ir saugumo.

Šiandien Lietuva tarp nelaimingųjų kraštų patekusi už geležinės uždangos; ją okupavo ir užvaldė politinės sov. Rusijos valstybė. Jos valdymas neteisėtas ir kitų valstybių nepripažintas. Amerikietiškai nusiteikusi Lietuvos tauta paversta sovietinės valstybės daiktui. Iš jos atimta teisė į nusavybę ir žmogaus teises. Ji neturi nei šešėlio pagrindinių laisvių. Ji neturi nieko savo. Net žmonių gyvybė priklauso nuo totalitarinės valstybės malonės.

Pailiustruoti tam, ką pasakiau, aš pateiksiu keletą esminių faktų, kurie jums bendrais bruožais parodys kartu su Lenkija ir kitomis dviem Baltijos valstybėmis tapusiomis, sovietų agresijos ir neteisėtumo suka. 1939 metais rugpjūčio 23 dieną ir rugsėjo 20 dieną sovietams ir naciams pasilapčiomis sunitarus pasidalinti rytų ir Vidurio Europą. 1940 metais Sev. Sąjunga užpuolė ir užėmė Lietuvą. Taisai užgrobimas buvo Sev. Sąjungos neišprovokuotas agresijos aktas, filigrantiški pažeidimai tarptautinę teisę ir Lietuvos bei Sev. Rusijos pasirašytas sutartis: / 1. 1920 metais taikos sutartis, 2/ 1926 metais nepaoline paktas, 3/ 1934 metais konvencija agresijai aptarti ir /4/ 1939 metais

sevitarpiešs pagalbēs paktas. Kiekviens iš tų iškili-
 mingų sutarčių numatė tautinės nepriklausomybės bei
 teritorinio neliečiamumo garbą ir saugumą ir vie-
 sa antros reikalus. Lietuva tuos įsipareigojimus są-
 žiningai vykdė. Rusija, priešingai, save pasižadėjimus
 aiškiai sulaužė. Sovietų vadai planavo Lietuvos ir
 kitų Baltijos valstybių pogrėbimą, nepaisydami jokių
 susitarimų, pasižadėjimų ir Stalino bei Molotovo teigi-
 mų. Stalinas prieš karą buvo pareiškęs: "Sovietų Są-
 junga neatiduos nei colio savo teritorijos, bet ji ne-
 gels nei pėdos svetimos žemės".

Netrukus po to pareiškime ir po Molotovo pasisa-
 kyme, 1939 metais spalio mėn. /1 dieną, kad visos ne-
 samonės, skelbiamos apie Baltijos kraštų susovietinimą
 tėra nedingas mūsų bendriems priešinams ir visokiems
 antisovietiniams provokatoriems". Sov. Sąjunga užėmė
 Lietuvą uzurpavę lietuvių tautos suverenas teises,
 pašalinę teisėtą vyriausybę ir jos vieton pastatė ne-
 teisėtą, iškankinę. Teji nelegali iškankinė vyriausybė
 kontrrevoliucija ir nuredama sovietų užsienio reikalų vy-
 ce komisaro Bekencozovo ir iškarsėjusio sovietų gėštabi
 BKVD, suėmė kūrėte kultūros, politikos, ir religinio
 gyvenimo vadus, paleido visas nekommunistines organiza-
 cijas, uždarė nekommunistinius laikraščius, asociacii-
 zavo / konfiskavo/kitas akius bei privačias įmones, už-
 dėjo konfiskacinius mokėščius ir įvedė terorą bei šai-
 pinėjimą visur - aus viešųjų įstaigų iki vaikų daržai:
 Po to tje mažiniai suėmimai, žudymai, deportavimai.
 Per pirmąją okupaciją /1940 metais biržalio mėnesį-
 1941 metais biržalio mėnesį daugiau kaip 10.000 žmoni-
 buvo nužudyti ir per 40.000 ištremti į Sibirą. Daugiau
 nei pusė tų tremtinių jau žuvę nuo šalčio, alkio, sus-
 kaus vergų darbe. Tarp aukų yra buvęs Lietuvos prezi-
 dentas Aleksandras Stulginskis, teisingumo ministeris
 Stasys Šilingas, ministeris pirmininkas pavduotojas
 Kazys Bizauskas ir daug kitų žymių lyderių.

Dabartinė okupacija prasidėjus 1944 metais vādur-
 vosari jai kaštave Lietuvai per 200.000 žmonių. Pas-
 kutiniais 1944 metų mėnesiais apie 37.000 lietuvių
 buvo nužudyti arba ištremti į telimas Rusijos eritis.
 1945 m. - 1946 m. daugiau negu 30.000 lietuvių parti-
 zanų žuve kovoje su specialiais sovietų gėštapinaikai
 - ištrediteliais. Vien 1946 m. buvo apie 200.000 liet

vių buvo ištrauta į sovietines darbų stovyklas. Sovietų ir nacijų okupacijos Lietuvai kaštavo apie 700 milijardų žmonių.

Žmonių naikinimas čia toliau. Kas mėnuo diaktą kokie 3.000-3.000 lietuvių. Pagal sovietų 1941 metų parengtą planą, iš Lietuvos turėjo būti deportuota ketvirtis krašto gyventojų. Tas planas tebevykdomas. Įsakymas, 1940 metais liepos mėn. pasirašytas Maskvos komisare Adakemeve liepia deportuoti visus politinius kalinius, buvusius Lietuvos kariuomenės kariausius, buvusius valdininkus, mokytojus ir universiteto profesorius, dvasininkus /kiek jų belikę - vienas vykaupas ir pusė kunigų/ ir religinių organizacijų narius, įteriamus šaipinėjimu ir gaudų skleidimu /tai daugiausia taikoma ukrainiams/, pabėgusius iš deportacijos konvojų ir jų šeimų narius. Pagal patikimus pranešimus Maskvos valdžia jau importavo į Lietuvą daugiausia pusę milijono rusų bei mongolų. Į tą skaičių neįeina sovietų kariuomenė, policija, agentai ir įvairūs pareigūnai. Jie Lietuvos šeimaniškai. Lietuviai yra jų vergai, be suosevybės, be teisių, be laisvės, nė netikri dėl savo gyvybės. Jų dalis yra skurdas ir alkis. Keturias laisvės, žmogaus teises ir Jungtinių Tautų Chartos paskelbtą pagrindines laisvės Lietuvoje neegzistuojančių lietuvių tautos branginamą laisvę ir nepaaišginamas tieses pakaitė teroras ir genocidas. Toliau p. Daužvardis cituoja prof. Egbliau str. Istax Book te lihaasia, išspausdintą "Berester Telegram", str. vertimas paduots šioms biuletony, kaip Massachusetts atstove Dechas pareiškimo dalis. K./.

Ką lietuviai darė ir ko jie reikalauja. Lietuviai tėvynėj turi stiprias pagrindines pajėgas ir visomis turimomis priemonėmis kovoja su beždairiu Lietuvos skapantu. Lietuviai vakarų Europoje turi išlaisvinimo komitetą su kultūriniais, ūkiu bei politiniais skyriais, kurie veikia parengdami Lietuvos atstatymą bei išlaisvinimo darbą. Lietuviai Amerikoje ir kitose laisvės šalyse turi savo organizacijas laisvės bylai vesti bei tautai nuo sovietinio išnaikinimo ginti. Kartu su oficialiais Lietuvos atstovais jie vienu balsu r e i k a u j a :

1. Kad nekaltų žmonių žudymu bei deportavimais gyli

domas genocidas tuoj būtų sustabdytas Lietuvoje ir kituose okupuotuose kraštuose;

2. Kad deportuotieji būtų tuoj grąžinti iš darbo vergų stovyklų Sibire ir kitose Rusijos vietose;

3. Kad sovietų armijos, policija ir agentai būtų pašalinami iš Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos kraštų;

4. Kad Sovietų Sąjungos smarta atimta laisvė, suvaržytos teisės ir savarankus valdymas būtų grąžint^{4e-}as lietuvių, latvių ir estų tautoms.

Turėdama prieš akis šį žodžiais supiektą veidmūšį ir atsimindama, kad JAV nepripažįsta Lietuvos prijungimo prie Sov. Sąjungos, aš kreipiuosi į Jus, ponai, ir, prašau padėti Lietuvai vėl pasidaryti laisvai, - padėti keliant savo balsą už Lietuvą ir už laisvę bei žmogaus teises prieš vergiją ir laisvojo pasaulio priešą Nr.19

LIEŲVA UŽ INTELEKTUALINĘ LAISVĘ

Neujork /LARC/ sąryšy su bolševikišku "taikos kongresu" ir Amerikos intelektualų ruošiamą konferenciją Freedom House kovo 26 dieną Vile pirmiaukas prel. M. Krupavičius ir Vykė. Tarybos pirmiaukas V. Sidziuskas pristatė raštą "Americans for Intellectual Freedom" konferencijai. Šis raštas vertinamas dėdama ištiesi.

Neujork 1949 metais kovo 25 d.

Amerikiečių už Intelektualią laisvę konferencijai Freedom House, Neujork City.

Kaakinė Lietuva uėgiria jūsu konferencijos tikalus ir kreipia jūsu dėmesį į baisųjį okupacinio režimo, primesto ir palaikomo rusų darbuovais vykdomą persekiojimą ir visą intelektualinio ir dvasinio gyvenimo nusitelbimą. Rusiškas okupacinis režimas nuo pat pradžios palaikė tikėjimą iš mokyklų ir uždarė katalikų ir protestantų teologijos fakultetus universitete. Ligoninėse, kalėjimuose bei giakimtuose taraybose neleidžiama taikti paakutinius religinius sakramentus. Dvasinės seminarijos buvo suveržytos ir ilgai, 1940 metų gale uždarytos. Tik vienas iš prieškarinių 14-kes katalikų vyskupų buvo gyvas pra-citų metų rudenį. Apie 76 procentus knaigų išžudyta,

ištremta arba kalinama. Visos kultūrinės ir mokslinės įstaigos ir leidiniai uždaryti. Vilniaus ir Kauno universitetai ir kitos universitetinio lygio akademijos yra pavestos slaptosios policijos kontrolei - vyce rektorai yra MVD atstovai, kurie veda privalomąjį politinį auklėjimą. Universitetus nepriimami asmenys, kurių tėvai bent kada turėjo daugiau kaip 15 ha žemės ir reikalaujama ištikimybės liudijimo iš komunistų partijos. Greta kvotimų iš rusų kalbos ir taip vadinamų "marksistinio - leninistinio mokslo". Žymiausi Lietuvos profesoriai arba kalinami, arba ištremti. Daugiau kaip 50% Lietuvos profesorių ir studentijos yra savanoriškoje tremtyje ir papildomi, 20 nuošimčių yra mirties stovyklose.

Taip vadinamos Lietuvos TSR mokslo akademijos leidiniai ribojasi Stalino ir Molotovo prakelbų vertimais. Visos komunistų partijos - bolševikinė istorija ir pikti puolimai priešburžuaziniai nacionalistines teorijas biologijoje, istorijoje, grafikos mene, medicinoje, chemijoje, architekturoje, žemdirbystėje ir t. t. / . Vi si mokyklų vadovėliai pakeisti vertimais iš rusų kalbos ir atidžiai išvalyti nuo "Vakrų buržuazinės įtakos".

Žymūs mokslininkai verčiami pasirašyti viešas išpažintis, kurios spausdinamos valdiškoje spaudoje, vienuintelėje krašto spaudoje, kame jų buvusios "paklaudos" yra smerkiamos citatomis iš Stalino kalbų.

Rusu slegiamoje Lietuvoje visiškai nėra jokios intelektualinės laisvės apart Lietuvos demokratinio pasipriešinimo sąjudžio ir Lietuvos laisvės kovotojų ginuotų pajėgų leidžiamos literatūros ir spaudos.

Toks pat teroro režimas viešpatauja mūsų seserinėse respublikose - Latvijoje ir Estijoje ir, nebent jei pasaulinė jėga to neprileis, toksai režimas ilgainiui užguls ant Lenkijos ir kitų rusų dominuojamų kraštų. Lietuvos rezistencija yra viehas elementas, dėl kurio atidėlioja priverstinį ubagininimų ir kraštutinę intelektualinę degradaciją kitose Vidurio Europos kraštuose.

Pasaulis negali pasilikti - pusiau laisvas ir - pusiau vergijoje.

M y k o l a s K r u p a v i č i u s
Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo
Komiteto Pirmininkas